ORTODOKSİA

AHLAKÎ VE DİNÎ RESALE

İMTİYAZ SAHİBİ : HRİSTOPOLİS MİTROPOLİTİ
MELETİOS LUKAKİS

MAHAL İDARE : FENER RUM PATRİKHANESİ

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ ΣΤ' ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1931 ΤΕΥΧΟΣ 68

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
† Ο ΧΡΙΣΤΟΥΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
1931

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΕΞΟΧΩΤΑΤΟΣ Κος ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑ

Ἐπιστρέφων εἰς Ἑλλάδα ἐκ τοῦ ἀνὰ τὴν Εὐρώπην καὶ Ρουμανίαν ταξειδίου αὐτοῦ ὁ Ἐξοχώτατος Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Ἐλευθέριος Βενιζέλος, διῆλθεν ἐντεῦθεν τὴν 23ην παρόντος μηνὸς Αὐγούστου. Ἡ προτίμησις νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδὸν Κωνσταντινουπόλεως ἀποτελεῖ ἔνθερμον διατράνωσιν τῶν πρὸς τὴν ἀδελφὴν Δημοκρατίαν βαθέων φιλικῶν αἰσθημάτων αὐτοῦ, νέον σταθμὸν περίλαμπρον τῶν ἐνισχυομένων δσημέραι ἀμοιβαίων δεσμῶν καὶ σχέσεων, αἵτινες ἐν οὐ μακρῷ χρόνῳ θὰ ἀποδώσωσι τὴν πολύτιμον αὐτῶν συμβολὴν οὐ μόνον εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν μεγάλων συμφερόντων ἑκατέρας τῶν Δημοκρατιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν εὐγενῆ προσπάθειαν τῆς εὐρωπαϊκῆς ἑνώσεως. Αἱ γενόμεναι πρὸς τὴν Α. Ἐξοχότητα ἐπίσημοι ἐγκάρδιοι ἐκδηλώσεις καὶ τιμαί, παρὰ τὸ ἀνεπίσημον τῆς ἐντεῦθεν διελεύσεως αὐτοῦ, αἱ μακραὶ ὑψηλαὶ συναντήσεις καὶ ἡ αὐθόρμητος συγκίνησις τῶν πάντων σφραγίζουσι πανηγυρικῶς τὰς πλέον αἰσιοδόξους σκέψεις διὰ τὴν Τουρκοελληνικὴν φιλίαν καὶ συνεργασίαν.

***

Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία μετ' ἰδιαιτέρας χαρᾶς ἀποβλέπει εἰς τὰ λαμπρὰ ταῦτα ἱστορικὰ γεγονότα τῆς συνεννοήσεως τῶν Τούρκων καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἐπιδιωκόντων τὴν ἀμοιβαίαν αὐτῶν συμπλήρωσιν καὶ προαγωγὴν εἰς πολιτισμὸν ἀνώτερον καὶ

μέλλον εὐτυχέστερον. Ἡ ἀδιακόπως εὐχομένη ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου Ἐκκλησία αἰσθάνεται βαθεῖαν ἱκανοποίησιν καὶ εὐχαρίστησιν βλέπουσα τοὺς ἐκλεκτοτέρους ἄνδρας τῶν δύο Χωρῶν, τοὺς ὑπευθύνους ἐκπροσώπους τῶν δύο Λαῶν προερχομένους εἰς κεδνὰ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης βουλεύματα καὶ ὑπερόχους ἐνεργείας ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ. Ηὐτύχησε δὲ καὶ πάλιν ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως νὰ δεχθῇ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἕλληνος Κυβερνήτου, ὅστις ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐντεῦθεν διελεύσεως αὐτοῦ ἐθεώρησεν ἐπιβεβλημένην ὑποχρέωσιν ὡς ἀρχηγὸς Κυβερνήσεως Ὀρθοδόξου Κράτους νὰ διαδηλώσῃ καὶ πάλιν τὰ πρὸς τὸ ἅγιον Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας βαθύτατα αὐτοῦ αἰσθήματα εὐλαβείας καὶ τιμῆς. Ὁ κ. Ἐλευθέριος Βενιζέλος ἐπέδειξεν ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον πρὸς τὸ σεπτὸν Πρόσωπον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τῆς Ὁποίας ἡ ἐξαιρετικὴ προσωπικότης ἐφείλκυσεν ἀπ' ἀρχῆς τὴν ἰδιαιτέραν προσοχὴν τῆς Α. Ἐξοχότητος. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἔχει τὸν πραγματικὸν χαρακτῆρα τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν, εὑρίσκεται εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων, ἔχει θαυμασίαν ἀντίληψιν διὰ τὴν ἁρμοδιότητα καὶ τὸ καθῆκον, καὶ φίλος τῶν Γραμμάτων παρακολουθεῖ μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὰς πρὸς ἀναγέννησιν τοῦ Τουρκικοῦ Λαοῦ ὑπερόχους καὶ εὐγενεῖς προσπαθείας τῶν μεγάλων αὐτοῦ ἀρχηγῶν.

*
* *

Ἐκ τῶν ἀνακτόρων τοῦ Δολμᾶ-μπαξέ, ὅπου ἐπὶ τρίωρον συνηντήθη μετὰ τοῦ Ἐξοχωτάτου Πρωθυπουργοῦ Ἰσμὲτ πασᾶ καὶ τοῦ Ἐξοχωτάτου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Τεβφὴκ Ρουσδῆ βέη, ἐπεσκέφθη τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος κ. Τ. Τριανταφυλλάκου, τῶν κ. κ. Ἰ. Γιαννές, Γ. Σούρλα, Ἀ. Νικολοπούλου, Δ. Λάμπρου, Ἀ. Κουντουριώτου, Ἀ. Ἄφη. Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις εὑρίσκοντο οἱ ἐνταῦθα ὁμογενεῖς Δημοσιογράφοι, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Πρακτορείου κ. Β. Βεκιαρέλλης, ὁ βουλευτὴς Θεσσαλονίκης καὶ ἀπεσταλμένος τοῦ Ἐλευθέρου Βήματος κ. Ν. Ζαρίφης καὶ ἄλλοι ὁμογενεῖς καὶ ξένοι Δημοσιογράφοι, παρακολουθοῦντες τὸν κ. Βε-

νιζέλον εἰς τὸ ταξείδιον αὐτοῦ. Εἰς τὸ Φανάριον προσήγγισεν ἡ Πρωθυπουργικὴ ἀτμάκατος περὶ ὥραν 19ην. Πλῆθος εἶχε κατακλύσῃ τὰς ὁδοὺς καὶ τὸν περίβολον τῶν Πατριαρχείων. Αἱ Ἀρχαὶ ἔλαβον ἔκτακτα μέτρα τάξεως. Τοῦρκοι, Ὁμογενεῖς, Ἑβραῖοι ἐχειροκρότουν τὸν κ. Ἐλευθέριον Βενιζέλον. Ἡ διαδρομὴ ἐκ τῆς ἀποβάθρας Φαναρίου μέχρι Πατριαρχείου ἐγένετο δι᾽ αὐτοκινήτου. Εἰς τὴν Εἴσοδον προϋπήντησαν τὸν Ὑψηλὸν Ἐπισκέπτην ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μιλήτου κ. Αἰμιλιανὸς μετὰ τῶν Πατριαρχικῶν Διακόνων. Οὗτοι, προπορευομένων τῶν Πατριαρχικῶν κλητήρων συνώδευσαν τὸν κ. Ἐλευθέριον Βενιζέλον εἰς τὰ ἔνδον τῶν Πατριαρχείων. Εἰς τὴν ἐσωτερικὴν εἴσοδον, ὡς καὶ εἰς τὴν Αἴθουσαν τῆς Παναγίας, ἀνέμενον οἱ Ἱερεῖς τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ. Εἰς τὴν Αἴθουσαν τῶν Πατριαρχῶν ἀνέμενεν ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Μεγάλης Πρωτοσυγκελλίας Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μύρων κ. Πολύκαρπος, ὅστις καὶ ὡδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸ ἐπίσημον Πατριαρχικὸν Γραφεῖον παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι, ἐχούσῃ παρ᾽ Ἑαυτῇ τοὺς ἐν Φαναρίῳ διαμένοντας Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας Νικαίας κ. Βενιαμίν, Λαοδικείας κ. Δωρόθεον καὶ Φιλαδελφείας κ. Μάξιμον, εἰς οὓς προσετέθησαν ὅ τε Τοποτηρητὴς τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας καὶ ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Συνόδου.

Ὁ κ. Βενιζέλος ἠσπάσθη εὐλαβῶς τὴν δεξιὰν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ ἐκάθισε πλησίον Αὐτῆς. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐξέφρασε βαθυτάτην χαράν, διότι ἐπανέβλεπεν αὐτὸν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ διότι παρείχετο ἡ εὐκαιρία νὰ εὐλογήσῃ ἐκ νέου τὸ μέγα αὐτοῦ ἔργον ὑπὲρ τῆς φιλίας Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ εὐημερίας τῶν Λαῶν τῆς Ἀνατολῆς. Ἐν τέλει ηὐχήθη εἰς τὸν ὑψηλὸν Ἐπισκέπτην ὑγείαν καὶ μακροημέρευσιν, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῆς Τουρκίας συνεχίσῃ τὸ ἱστορικὸν τοῦτο ἔργον ἐπ᾽ ἀγαθῷ τῶν δύο φίλων Κρατῶν. Ὁ κ. Βενιζέλος ἀπαντῶν ἐξέφρασεν ἐπίσης τὴν μεγάλην αὐτοῦ χαρὰν διὰ τὴν νέαν εἰς τὸ σεπτὸν Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐπίσκεψιν αὐτοῦ.

Διερωτῶν μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος περὶ τῆς ὑγείας τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, προσέθηκεν ὅτι ἀσθενοῦσα δὲν ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸν κόπον νὰ ἐγερθῇ τῆς κλίνης καὶ ὅτι ὁ ἴδιος θὰ ἐπεσκέπτετο Αὐτὴν εἰς τὰ ἰδιαίτερά Της δώματα. Συνέστησε δὲ ἐπιμόνως ἀποφυγὴν τῆς ὑπερκοπώσεως καὶ προφύλαξιν τῆς πολυτίμου ὑγείας Της. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης προσέφερεν εἰς τὸν κ. Βενιζέλον δι' αὐτὸν καὶ τὴν κ. Βενιζέλου δύο χρυσοδέτους Τόμους τῆς Καινῆς Διαθήκης τῆς Πατριαρχικῆς ἐκδόσεως καὶ δύο χρυσοδέτους Ἱερὰς Συνόψεις. Μετά τινα λεπτὰ ἀναψυχῆς ὁ κ. Βενιζέλος ἠσπάσθη καὶ αὖθις τὴν Πατριαρχικὴν Δεξιὰν καὶ ἀνεχώρησε, προπεμφθεὶς μετὰ τῶν αὐτῶν τιμῶν.

Ἀναχωροῦσαν τὴν ἑπομένην πρωΐαν προέπεμψε τὴν Α. Ἐξοχότητα ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μύρων κ. Πολύκαρπος.

Μὴ τοίνυν πάντα ἐπὶ τοὺς διδασκάλους ἐπίρριπτε, μὴ πάντα ἐπὶ τοὺς ἡγουμένους· δύνασθε καὶ ὑμεῖς ἀλλήλους οἰκοδομεῖν. Τοῦτο καὶ ὑμῖν παραινοῦμεν νῦν ἡμεῖς. Πλείονα γὰρ ἡμῶν, ἐὰν βούλησθε, εἰς ἀλλήλους κατορθώσετε· καὶ γὰρ πλείονα σύνεστε χρόνον ἀλλήλοις καὶ τὰ ἀλλήλων μᾶλλον ἡμῶν ἴστε καὶ τὰ ἀλλήλων ἐλαττώματα οὐκ ἀγνοεῖτε καὶ πλείονα καὶ παρρησίαν καὶ ἀγάπην ἔχετε καὶ συνήθειαν, οὐ μικρὰ δὲ ταῦτα εἰς διδασκαλίαν, ἀλλ' εἴσοδοι μεγάλαι καὶ εὐκαιρίαι. Καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλ' ὅτι ἐγὼ μὲν εἷς εἰμι, ὑμεῖς δὲ πολλοὶ καὶ δυνήσεσθε πάντες, ὅσοι ἐστέ, εἶναι διδάσκαλοι· διὸ παρακαλῶ μὴ ἀμελεῖτε τοῦ χαρίσματος τούτου· ἕκαστος γυναῖκα ἔχει, φίλον ἔχει, οἰκέτην ἔχει, γείτονα ἔχει, τούτῳ ἐπιπληττέτω, τούτῳ παραινέτω.

(Χρυσόστομος)

ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΔΑΜΙΑΝΟΥ
ΕΙΗ ΑΙΩΝΙΑ Η ΜΝΗΜΗ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

Προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν καὶ ἐν κλίνῃ σοβαρᾶς ἀσθενείας ἀπὸ διετίας κατακείμενος μετέστη εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς τῇ 14ῃ τοῦ παρόντος μηνὸς ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης Δαμιανός. Καίτοι ἡ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἐπισυμβᾶσα τελευτὴ τοῦ γεραροῦ Πρωθιεράρχου τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ ἀληθῆ δι' Αὐτὸν ἀνάπαυσιν ἐν Κυρίῳ, οὐχ ἧττον καὶ οὕτως ὁ θάνατος Αὐτοῦ σημειοῖ τὴν ἀπώλειαν σεβασμίας ἐκκλησιαστικῆς φυσιογνωμίας, πληρωσάσης τὰς δέλτους τῆς Ἱστορίας τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος, ὧν ὁ ἀείμνηστος ὑπῆρξεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν μακράν, τῆς μὲν πρώτης ὁ δεξιὸς καὶ πολύπειρος Οἰακοστρόφος, τῆς δὲ δευτέρας ὁ φιλόστοργος καὶ συνετὸς Πατὴρ καὶ Ἡγούμενος. Ἀλλὰ καὶ ἡ γεραρὰ τριὰς τῶν κατὰ τὴν Ἑώαν Ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν καὶ ἡ λοιπὴ σεβασμία χορεία τῶν Προέδρων τῶν ἁπανταχοῦ Ἁγίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στεροῦνται ἐπὶ τῇ αὐτῇ θλιβερᾷ ἀφορμῇ ἐμπείρου καὶ νουνεχοῦς συμπαραστάτου καὶ ἐν τοῖς ἐμπίπτουσι τῆς Ἁγίας Ὀρθοδοξίας ζητήμασι προθύμου συνεργοῦ καὶ συναντιλήπτορος.

Περὶ τῆς ἐν τῇ Ἁγιωτάτῃ Μητρὶ τῶν Ἐκκλησιῶν πολυχρονίου καὶ πολυκυμάντου ἀρχιποιμαντορικῆς διακονίας καὶ δράσεως τοῦ ἐκλιπόντος Πατριάρχου Δαμιανοῦ ἐλέχθησαν μέχρι τοῦδε καὶ ἐγράφησαν πολλά, οὐχὶ εἰς ἔπαινον ἐν πᾶσι καὶ ἐπιδοκιμασίαν τῆς πολιτείας Αὐτοῦ ἱκανὰ κατατείνοντα· καὶ ἡ

μὲν στήλη αὕτη ἀπό γε τοῦ ἀπαιτουμένου χώρου καὶ χρόνου ἥκιστα τυγχάνει κατάλληλος εἰς λεπτομερῆ τῶν ἐν τῷ Θρόνῳ τοῦ Ἀδελφοθέου πεπραγμένων τοῦ Πατριάρχου Δαμιανοῦ ἐξέτασιν καὶ ἀνάκρισιν καὶ τὴν τῶν γεγονότων καὶ πραγμάτων εἰς τὴν ἀληθῆ αὐτῶν θέσιν ἀποκατάστασιν· τὸ ἔργον τοῦτο ἀπόκειται τῇ ὕπερθεν προσώπων ἱσταμένῃ ἀδεκάστῳ Ἱστορίᾳ· ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπερ ἡμεῖς, κρίνοντες γενικῶς ἐν προκειμένῳ, διαπιστοῦμεν, εἶνε ὅτι τὸ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλὴμ πολυετὲς Πατριαρχικὸν στάδιον τοῦ μεταστάντος διηνύθη ἐν μέσῳ παγίδων πολλῶν, χαλεποτήτων καὶ ἀντιξοοτήτων οὐκ ὀλίγων καὶ δυσυπερβλήτων, ἐσωτερικῶν τε καὶ ἐξωτερικῶν· προήρχοντο δὲ αὗται ἄλλαι μὲν ἐξ ἐπαλλήλων πρὸς τὸν κοιμηθέντα Πατριάρχην διαστάσεων τῶν μελῶν τῆς περὶ Αὐτὸν Ἁγίας Συνόδου καὶ τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος, ἄλλαι δὲ ἐξ ὑποστηριζομένων καὶ ὑποθαλπομένων κατὰ καιροὺς ἄλλοθεν καινοφανῶν καὶ ἀντιθέτων πρὸς τὸ αἰωνόβιον Ἁγιοταφιτικὸν καθεστὼς ἀξιώσεων τοῦ κατὰ τὴν Παλαιστίνην ἰθαγενοῦς ὀρθοδόξου ποιμνίου, ἄλλαι ἐκ παντοειδῶν ἐπὶ τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων βλέψεων, ἄλλαι ἐκ τοῦ συνταράξαντος τὴν ἀνθρωπότητα πᾶσαν παγκοσμίου πολέμου καὶ τῶν προκυψάντων ἐξ αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἱεροσολύμων σοβαρῶν προβλημάτων, ἐν οἷς προέχον τὸ οἰκονομικόν, καὶ ἄλλαι ἐν τέλει ἐκ τῆς μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ πολέμου ἐπελθούσης πολιτικῆς ἐν Παλαιστίνῃ μεταβολῆς καὶ τῶν ἐκ ταύτης δημιουργηθεισῶν νέων σχέσεων καὶ συνθηκῶν βίου τῆς εἰρημένης Ἐκκλησίας καὶ Ἀδελφότητος. Δαμιανὸς δὲ ὁ Α΄, παρὰ τὰς τυχὸν καὶ συμφύτους ἄλλως τε παντὶ ἀνθρώπῳ ἀτελείας, ἐπεδείξατο οὐ μόνον καρτερίαν ἐν πᾶσι τούτοις καὶ εὐστάθειαν ἀξιοθαύμαστον καὶ τῷ Πατριαρχικῷ Αὐτοῦ χαρακτῆρι ἐμπρέπουσαν, ἀλλὰ καὶ φρόνησιν οὐ τὴν τυχοῦσαν καὶ εὐστροφίαν ἀπαράμιλλον, αἰσίως μὲν καὶ δεξιῶς τοὺς ἐμφανιζομένους σκοπέλους παρακάμπτων καὶ εἰς εὔδιον ἑκάστοτε λιμένα τὸ κλυδωνιζόμενον τῆς ἐν Σιὼν Ἐκκλησίας σκάφος καθοδηγῶν, σθεναρῶς δὲ καὶ

ἐμφρόνως ὑπεραμυνόμενος τῶν ἱστορικῶν δικαίων τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους ἐπὶ τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων, ἅτινα καὶ παραδίδει νῦν ἀσινῆ καὶ ἀλώβητα τοῖς μετ' Αὐτόν, ὡς παρακαταθήκην τιμίαν καὶ ἱεράν. Οὕτω κρινόμενον τὸ Πατριαρχικὸν Ἔργον τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Δαμιανοῦ, ἤτοι ἐπὶ τῇ βάσει μὲν τῆς σχετικότητος, ἥτις οὐδέποτε δέον νὰ λησμονῆται ἐν τῇ κρίσει τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων, ἐν ὄψει δὲ τῶν ὑπαντηθεισῶν ποικιλωνύμων καὶ σοβαρωτάτων δυσχερειῶν, ἐφελκύει προφανῶς βαθεῖαν τὴν ἐκτίμησιν τῆς Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καθόλου καὶ τοῦ Εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους ἰδίᾳ, καθίστησι δὲ τὴν μνήμην Αὐτοῦ ἀγήρω καὶ ἱερὰν τοῖς πᾶσιν.

*
* *

Ὁ ἀοίδιμος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Δαμιανὸς ὁ Α' ἐγεννήθη τῷ 1848 ἐν Σάμῳ, σπουδάσας δὲ τὰ ἐγκύκλια ἐν τῷ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ Πυθαγορείῳ Γυμνασίῳ μετέβη μετὰ τὴν χηρείαν Αὐτοῦ, ἔγγαμος διατελέσας πρότερον ἐπὶ βραχύ, εἰς Ἱεροσόλυμα τῷ 1872 καὶ καρεὶς μοναχὸς ἐτάχθη μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος. Μετὰ δόκιμον καὶ εὔορκον τῶν ἐν τῷ Ἱερῷ Κοινῷ τοῦ Παναγίου Τάφου ἀνατεθεισῶν Αὐτῷ διακονιῶν ἐκπλήρωσιν, ὁ ἀείμνηστος προήχθη εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχιμανδρίτου, ὡς τοιοῦτος δὲ ἀπεστάλη εἰς Τιφλίδα τῆς Γεωργίας ἡγούμενος καὶ ἐπιμελητὴς τῶν ἐκεῖ κτημάτων τοῦ Παναγίου Τάφου, τῷ δὲ 1887 διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Νικοδήμου Ἐπίτροπος ἐν Κων/πόλει, ἐπιτελέσας τὰ καθήκοντα τῆς θέσεως ταύτης ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ ἐπανακάμψας εἶτα εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν. Τῷ 1893 ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας Γερασίμου τοῦ Α' προεχειρίσθη εἰς Ἀρχιεπίσκοπον Φιλαδελφείας καὶ διωρίσθη συγχρόνως Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος ἐν Βηθλεέμ. Ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Φιλαδελφείας ἀπεστάλη τῷ 1896 ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων εἰς Μόσχαν, κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς στέ-

ψεως τοῦ Τσάρου τῆς Ρωσσίας Νικολάου τοῦ Β΄. Τελευτήσαντος κατὰ Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1897 τοῦ προμνησθέντος Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Γερασίμου τοῦ Α΄ ὁ Φιλαδελφείας Δαμιανὸς ἐξελέγη Τοποτητητὴς τοῦ χηρεύσαντος Πατριαρχικοῦ Θρόνου Ἱεροσολύμων, μετὰ δὲ τὴν διεξαγωγὴν τῶν πρὸς πλήρωσιν αὐτοῦ νενομισμένων διατυπώσεων ὁ αὐτὸς Ἀρχιεπίσκοπος Φιλαδελφείας Δαμιανός, ὁ καὶ Τοποτηρητὴς ἤδη τοῦ Θρόνου, ἀνεδείχθη κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1897 Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης, ἐνθρονισθεὶς τῇ 15ῃ ἑπομένου μηνὸς Αὐγούστου.

Ἀπὸ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ἀναρρήσεως Αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἁγιώτατον Πατριαρχικὸν Θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων Δαμιανὸς ὁ Α΄ ἐπεδόθη εἰς ἔργα τοῦ κοινοῦ καταστοχαζόμενα συμφέροντος καὶ τῆς ἐξυψώσεως τοῦ γοήτρου τῆς Ἧς προΐστατο ἐνδόξου Ἐκκλησίας, μεριμνήσας ὑπὲρ τῆς συστάσεως καὶ προαγωγῆς τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς τῶν Ἱεροσολύμων καὶ τῆς Πρακτικῆς ἐν Ἰόππῃ Σχολῆς τῶν Γλωσσῶν, ὑπὲρ τῆς ὑποστηρίξεως καὶ προαγωγῆς Ἱερῶν Μονῶν, Ναῶν, Σκηνωμάτων καὶ ἄλλων εὐαγῶν Καθιδρυμάτων, καὶ τῆς ἱδρύσεως τοῦ ἀξιολόγου Ἐκκλησιαστικοῦ Περιοδικοῦ «Νέα Σιών», ἐπισήμου ὀργάνου τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας, λαμπρὰν διανύοντος ἔκτοτε σταδιοδρομίαν καὶ πολλὴν προσπορίζοντος τῇ Θεολογικῇ Ἐπιστήμῃ ὠφέλειαν διὰ τῶν δημοσιευομένων ἐν αὐτῷ ἐμβριθῶν ἐπιστημονικῶν διατριβῶν.

Κατ᾿ Ὀκτώβριον τοῦ ἔτους 1901 ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς διευθέτησιν, πρόφρονι καὶ ἀξιοχρέῳ ἀρωγῇ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Προκαθημένου τότε Αὐτῆς ἀοιδίμου Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ΄, σοβαρῶν καὶ φλεγόντων ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων καὶ τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος, ἀναφερομένων ἰδίᾳ εἰς τὴν πραγματοποιηθεῖσαν εἶτα οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν αὐτῶν, ἔτι δὲ πρὸς ἀνταλλαγὴν σκέψεων καὶ ἀδελφικὴν συνεργασίαν καὶ ἐπὶ ἄλλων σπουδαίων ζη-

τημάτων, οἷα τὸ μοναστηριακὸν καὶ τὸ τῆς ἐν σάλῳ δεινῷ εὑρισκομένης τότε Ἐκκλησίας Κύπρου.

Ἐν ἔτει 1908 ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς ἀντεμετώπισε κρίσιν δεινήν, προελθοῦσαν τοῦτο μὲν ἐξ ἀπαιτήσεων τοῦ ἰθαγενοῦς ἀραβοφώνου ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ, ἀξιώσαντος ἄλλα τε καὶ τὴν συμμετοχὴν δι' ἐπὶ τούτῳ ἱδρυθησομένου Μικτοῦ Συμβουλίου εἰς τὰ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ Παναγίου Τάφου, τοῦτο δὲ ἐκ παρεξηγήσεως τῆς στάσεως Αὐτοῦ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ τῆς Ἁγίας Συνόδου τῶν Ἱεροσολύμων, κατὰ Δεκέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους κηρυξάσης Αὐτόν, συμφωνούσης καὶ τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος, ἔκπτωτον τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου καὶ ἀναδειξάσης Τοποτηρητὴν αὐτοῦ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Τιβεριάδος Μελέτιον. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς Συνόδου, ληφθεῖσαν διὰ παμψηφίας σχεδόν, ἀπεδέχθησαν καὶ οἱ Πατριάρχαι Κωνσταντινουπόλεως Ἰωακεὶμ καὶ Ἀλεξανδρείας Φώτιος, πλὴν ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς ἐνέμεινε μέχρι τέλους εἰς τὴν ἐπὶ Συνόδου γενομένην ὑπ' Αὐτοῦ δήλωσιν ὅτι ἐθεώρει ἀσύμφορον τὴν ὑπὸ τὰς περιστάσεις ἐκείνας παραίτησιν, διὰ συνετῆς δὲ κατευθύνσεως καὶ χριστιανοπρεποῦς συμπεριφορᾶς παρέκαμψε τὴν δημιουργηθεῖσαν κρίσιν, ἧς, τερματισθείσης πλήρως κατὰ Ἰούλιον τοῦ ἑπομένου ἔτους 1909, συνέπεια ὑπῆρξεν ἡ ἀναστολὴ ἔκτοτε τῆς λειτουργίας τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ, ὡς καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ κλίματος τοῦ Ἱεροσολυμιτικοῦ Θρόνου ἀποχώρησις δύο ἐγκρίτων Ἁγιοταφιτῶν, τῶν Ἀρχιμανδριτῶν Μελετίου Μεταξάκη, Ἀρχιγραμματέως τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου, καὶ Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, Σχολάρχου τῆς εἰρημένης Θεολογικῆς Σχολῆς.

Τῇ 6ῃ Νοεμβρίου 1917 ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς μετὰ τῶν μελῶν τῆς περὶ Αὐτὸν Ἁγίας Συνόδου ἐγκατέλιπεν, ἀξιώσει καὶ διαταγῇ ἀνωτέρᾳ, τὴν Ἁγίαν Πόλιν καὶ μεταβὰς παρέμεινεν ἐν Δαμασκῷ, τυχὼν μετὰ τῶν συνοδῶν Αὐτοῦ φιλαδέλφου ξενίας ἀπὸ μέρους τοῦ τότε Πατριάρχου Ἀντιοχείας Γρηγορίου. Διαρ-

κούσης τῆς ὑπερορίας Αὐτοῦ ταύτης, ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς ἀπεκηρύχθη τῇ 6ῃ Σεπτεμβρίου 1918 ὑπὸ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπομεινάντων μελῶν τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος, ἀναδεξαμένου τὴν Τοποτηρητείαν τοῦ Θρόνου τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Σιναίου Πορφυρίου· ἀλλ' ὁ Πατριάρχης Δαμιανός, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ παγκοσμίου πολέμου καὶ τοῦ ὑφ᾽ ὃν τέως ἐτέλει ἀποκλεισμοῦ, ἐπέστρεψε τῇ 23ῃ Δεκεμβρίου 1918 εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ συνεπινευούσης τῆς Κυβερνητικῆς τοῦ τόπου Ἀρχῆς, ἀναγνωρισάντων δὲ Αὐτὸν ἐν πνεύματι εἰρηνευτικῷ καὶ τῶν τὴν πρᾶξιν τῆς ἀποκηρύξεως διενεργησάντων Ἁγιοταφιτῶν Πατέρων, ὡς καὶ τῶν συμφωνησάντων εἰς ταύτην Συνοδικῶν μελῶν, ἀνέλαβε καὶ αὖθις τὴν διοίκησιν τοῦ Θρόνου καὶ τῆς Ἀδελφότητος.

Νέα κρίσις ἐμφανίζεται ἐξ ἀφορμῆς τοῦ μελετωμένου τότε δανείου τῇ 14ῃ Ἰουλίου 1920, καθ' ἣν τὰ Ἀρχιερατικὰ μέλη τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς Συνόδου καὶ δύο τῶν ἐν αὐτῇ Ἀρχιμανδριτῶν ἀπεσχίσθησαν τῆς μετὰ τοῦ Πατριάρχου κοινωνίας καὶ ἐπεκαλέσθησαν κατ' Αὐτοῦ τὴν ἐπέμβασιν ὡρισμένων Ἐκκλησιῶν. Ὁ Πατριάρχης Δαμιανός, μετὰ πάροδον χρονικοῦ τινος διαστήματος ἀπὸ τῆς ἀποχῆς τῶν τε συνοδικῶν συνεδριάσεων καὶ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τῶν εἰρημένων Ἁγιοταφιτῶν, προῆλθε μετὰ τῶν ἐναπολειφθέντων ἓξ Συνοδικῶν μελῶν εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ σώματος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διὰ τοῦ διορισμοῦ ἐν αὐτῇ ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἀρχιμανδριτῶν, βραδύτερον δὲ καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ τὴν χειροτονίαν νέων ἀρχιερέων. Καὶ οὕτως ἔληξε καὶ ἡ τρίτη αὕτη καὶ τελευταία κρίσις, ἥτις εὗρε τὸν πλήρη καὶ ὁριστικὸν αὐτῆς τερματισμὸν διὰ τῆς ἀπὸ μέρους τοῦ Πατριάρχου, λήγοντος τοῦ ἔτους 1924, παροχῆς συγγνώμης τοῖς τέως διϊσταμένοις Ἀρχιερεῦσι καὶ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν τῇ Σιωνίτιδι Ἐκκλησίᾳ, ἐξαιρέσει τοῦ Μητροπολίτου Ναζαρὲτ Γλυκερίου, ἐκπεσόντος τοῦ θρόνου αὐτοῦ καὶ ἀποβιώσαντος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἰθαγενοῦς ἐν Παλαιστίνῃ Ὀρθοδόξου στοιχείου κατὰ τρόπον ἔντονον ἐπανελήφθησαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1922 ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκλογῆς ὡς Μητροπολίτου Ναζαρὲτ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Διοκαισαρείας Κλεόπα. Πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἐγερθέντων τότε παραπόνων καὶ τῶν διατυπωθεισῶν ἀξιώσεων διωρίσθη Κυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Μπέρτραμ καὶ Γιάγκ, ὑποβαλοῦσα κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1925 μακρὰν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενομένων σχετικῶν ἐρευνῶν ἔκθεσιν, εὐνοοῦσαν ἔν τισι καὶ τὰς τοῦ ἰθαγενοῦς στοιχείου ἀπαιτήσεις. Ἀλλὰ τὰ πορίσματα τῆς ἐκθέσεως ταύτης παρέμειναν ἀνεφάρμοστα, χάρις εἰς τὴν καὶ ἐν τῇ σοβαρᾷ ταύτῃ περιστάσει σώφρονα καὶ συνετὴν πολιτείαν τοῦ Πατριάρχου Δαμιανοῦ, ὑπεραμυνθέντος προσηκόντως τοῦ ὑπάρχοντος καθεστῶτος καὶ ἐπιτυχόντος τὴν τούτου μέχρι τοῦ θανάτου Αὐτοῦ διατήρησιν.

Ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς διεχειρίσθη μετὰ τῆς προσηκούσης εὐθυφροσύνης καὶ περινοίας καὶ τὸ μετὰ τὸν πόλεμον ὑφιστάμενον σοβαρώτατον ζήτημα τοῦ δανείου καὶ τοῦ ἐπιβληθέντος ἐλέγχου πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου ἐξ ὑπερόγκου καὶ δυσβαστάκτου χρέους, ὅπερ οὕτως ἄνευ γενικωτέρων ἀβαριῶν καὶ ἀπωλειῶν ἐγγίζει ἤδη, τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου, εἰς τὴν τελείαν ἀπόσβεσιν αὐτοῦ.

Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1924 ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς ἐπεχείρησε ταξείδιον μέχρι Ρουμανίας, γενόμενος ἐκεῖ δεκτὸς μετ' ἐνδείξεων βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Ρουμανικοῦ λαοῦ.

Τῶν αὐτῶν ἐνδείξεων σεβασμοῦ, τιμῆς καὶ εὐλαβείας ἠξιώθη ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς καὶ ὅτε κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1925 μετέβη εἰς Λονδῖνον, ὅπως μετὰ τοῦ ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ μεταβάντος ἐκεῖ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Φωτίου παραστῇ εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἑορτάς, τὰς ὑπὸ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ὀργανωθείσας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο συμπιπτούσης 1600ῆς ἐπετείου τῆς Ἁγίας ἐν Νικαίᾳ Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ἐκ τῶν Πατριαρχῶν καὶ Προέδρων τῶν Ἁγίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς ἐδέξατο ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει τὰς ἐπισκέψεις πάλαι μὲν καὶ τῇ 17ῃ Ὀκτωβρίου 1924 τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Φωτίου, τῇ 22ᾳ Ἀπριλίου 1927 τοῦ Μητροπολίτου Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας Διονυσίου καὶ τῇ 30ῇ Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους τοῦ Πατριάρχου τῆς Ρουμανίας Μύρωνος, ἐκ δὲ τῶν Ἀρχηγῶν τῶν φίλων ξένων Ἐκκλησιῶν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας κ. Κόσμο Λὰγκ κατὰ τὸ παρελθὸν Ἅγιον Πάσχα.

Τῇ 9ῃ Ἰουλίου 1929 ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς προσεβλήθη ἐξ ἡμιπληγίας καὶ παρέμεινεν ἔκτοτε νοσηλευόμενος ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Μικρᾶς Γαλιλαίας, τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας Αὐτοῦ βελτιωθείσης πως βραδύτερον· τῇ 26ῃ ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους διώρισεν Ἐπίτροπον Αὐτοῦ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Φιλαδελφείας Εὔδωρον μετὰ βοηθῶν τοῦ Ἀρχιγραμματέως Ἐπιφανίου καὶ τοῦ Δραγουμάνου Θεοδωρήτου· διατηρῶν δὲ ἀκμαίας τὰς διανοητικὰς Αὐτοῦ δυνάμεις οὐδέποτε ἀπέλιπε παρακολουθῶν τὰ διάφορα ζητήματα τοῦ Παναγίου Τάφου, δίδων ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου ἐξ αὐτῶν τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας καὶ διαταγὰς καὶ ἐπὶ τῶν σπουδαιοτέρων ἐξ αὐτῶν μετακαλούμενος παρ' Ἑαυτῷ τὰ Συνοδικὰ μέλη πρὸς σύσκεψιν καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἀπόφασιν· καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλ' ἀμείωτον ἐτήρησε τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἐπὶ τῶν γενικωτέρας φύσεως ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, καί, ἀνταποκρινόμενος προφρόνως εἰς σχετικὰς προσκλήσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἀπέστειλεν ἀντιπροσώπους εἴς τε τὴν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει συγκληθεῖσαν τῇ 8ῃ Ἰουνίου παρελθόντος ἔτους Διορθόδοξον Ἐπιτροπὴν καὶ τὸ κατὰ Ἰούλιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους συγκροτηθὲν Συνέδριον τοῦ Λάμπεθ, συμμετέσχε δὲ δι' ἐπὶ τούτῳ ἀντιπροσώπου καὶ εἰς τὴν ἔναγχος γενομένην ὑπὸ τῶν τριῶν Πατριαρχικῶν Θρόνων τῆς Ἀνατολῆς εἰρηνευτικὴν ἐνέργειαν ἐν τῷ ζητήματι τοῦ τέως χηρεύοντος Πατριαρχικοῦ Θρόνου

Ἀντιοχείας· ὡσαύτως ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς διαρκούσης τῆς ἀσθενείας Αὐτοῦ διετήρησε τὸ πρᾷον, μειλίχιον καὶ προσηνὲς τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, δεχόμενος φιλοφρόνως ἐν τῷ ἡσυχαστηρίῳ Αὐτοῦ τοὺς εἰς Ἁγίους Τόπους μεταβαίνοντας Ἀρχιερεῖς καὶ προσκυνητὰς καὶ ἐπιδαψιλεύων ἐκθύμως τὴν Πατριαρχικὴν εὐλογίαν, ὡς ἠξιώθη ταύτης καὶ ὁ χαράσσων τὰς λιτὰς ταύτας γραμμάς, διατρίψας ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει ἐπὶ δεκαήμερον κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον. Οὕτως ἔχων ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Δαμιανὸς ὁ Α΄ καὶ δοξάζων ἐπὶ πᾶσι τὸ Πανύμνητον Ὄνομα τοῦ Κυρίου, τῇ 14ῃ λήγοντος μηνὸς παρέδωκε τὸ πνεῦμα ἐν εἰρήνῃ.

Εἴη ἡ μνήμη Αὐτοῦ αἰωνία.

† Ο ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΜΑΞΙΜΟΣ

***

Τῇ 14ῃ λήξαντος μηνὸς ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης Δαμιανὸς ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον. Αὐθημερὸν τὸ σεπτὸν σκῆνος τοῦ κοιμηθέντος Πατριάρχου ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Μικρᾶς Γαλιλαίας μετεκομίσθη εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ὅπου καὶ ἐξετέθη εἰς προσκύνησιν τῶν πιστῶν. Τῇ ἑπομένῃ ἡμέρᾳ ἐτελέσθη μεγαλοπρεπέστατα ἡ κηδεία τοῦ Πατριάρχου ὑφ' ὅλης τῆς Ἀδελφότητος τοῦ Παναγίου Τάφου, προεξάρχοντος τοῦ παρὰ τῆς Ἀδελφότητος ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου ἐκλεγέντος Τοποτηρητοῦ τοῦ χηρεύσαντος Θρόνου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πτολεμαΐδος κ. Κελαδίωνος. Μετὰ τὴν κηδείαν, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησαν αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ Ἀρχαί, ἀντιπροσωπεῖαι τῶν διαφόρων Χριστιανικῶν Ἐθνοτήτων καὶ πλῆθος δυσαρίθμητον, ὁ σεπτὸς νεκρὸς ἐν μέσῳ χιλιάδων λαοῦ μετεφέρθη εἰς τὴν Ἁγίαν Σιών, ὅπου καὶ ἐτάφη.

Τὸν θάνατον τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Δαμιανοῦ ἐπισήμως ἀνήγγειλε τῇ Αὐτοῦ Θειοτάτῃ Παναγιότητι τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ ὁ Τοποτηρητὴς Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πτολεμαΐδος κ. Κελαδίων τηλεγραφικῶς, πρὸς ὃν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπαντῶσα διεβίβασε τὴν θλῖψιν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ γεραροῦ Πατριάρχου καὶ τὴν εὐχὴν ὅπως τὴν ἀπορφανισθεῖσαν Ἁγιωτάτην Ἐκκλησίαν

τῆς Σιὼν παραμυθήσῃ ὁ Κύριος διὰ τῆς ἀναδείξεως ἐπὶ τοῦ Θρόνου αὐτῆς καταλλήλου διαδόχου.

Τὰ ἀνταλλαγέντα ἐπὶ τῇ ἀφορμῇ τηλεγραφήματα ἔχουσιν ὧδε :

Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Φώτιον

Φανάριον-Κωνσταντινούπολιν.

Ἱεροσόλυμα, 14/8/31.

Κατώδυνοι ψυχὴν ἀγγέλλομεν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν σεπτοῦ ἡμῶν Πατρὸς Πατριάρχου Δαμιανοῦ.

Τοποτηρητὴς Μητροπολίτης **Κελαδίων.**

Τοποτηρητῇ Μητροπολίτῃ Κελαδίωνι.

Ἱερουσαλήμ.

Θλίψει βαθείᾳ συμμετέχοντες πένθους θανάτου γεραροῦ Πατριάρχου, εὐχόμεθα ἀνάπαυσιν μακαρίας ψυχῆς αὐτοῦ, παραμυθίαν ἀδελφῆς Ἐκκλησίας ἀποκτήσει καταλλήλου διαδόχου.

Πατριάρχης **Φώτιος.**

15/8/31.

Πόσον ἔτι τὸν ἀπελθόντα πενθήσομεν ; οὐ πρὸς τὴν αὐτὴν ἐπειγόμεθα μονήν ; οὐ τὸν αὐτὸν ὑποδυσόμεθα λίθον αὐτίκα ; οὐχὶ αὐτὴ κόνις μετὰ μικρὸν ἐσόμεθα ; τοιοῦτος ὁ βίος ἡμῶν ἀδελφοί· τοιοῦτον ἐπὶ γῆς παίγνιον, οὐκ ὄντας γενέσθαι, καὶ γενομένους ἀναλυθῆναι.

(Γρηγ. Ναζιανζηνός).

ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗΣ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΜΕΛΕΤΗΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ.

Ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις Τεύχεσι δημοσιευθέντα σχετικὰ ἔγγραφα καταχωρίζονται συμπληρωματικῶς τὰ κατωτέρω νεώτερα σχετικὰ Γράμματα:

Λάμπεθ Πάλας Σ. Ε. 1 Αὐγούστου 1931.

Πρὸς τὴν Α. Παναγιότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κων/πόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην.

Ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Θερμότατα εὐχαριστῶ τῇ Ὑμετέρᾳ Θ. Παναγιότητι διὰ τὴν ἐπιστολὴν δι᾿ ἧς μὲ πληροφορεῖ περὶ τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν διορισθέντων ὑπὸ τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν προσκλήσει τῆς Ὑμετέρας Θ. Παναγιότητος ἵνα μετάσχωσιν Ἐπιτροπῆς μελλούσης νὰ συνεργασθῇ μετὰ παρομοίας Ἐπιτροπῆς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, διορισθείσης ὑπ᾿ ἐμοῦ συνῳδὰ τῇ ἀποφάσει τοῦ τελευταίου Συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ, καὶ νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον καὶ τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν Ἔκθεσιν περὶ τῶν θεολογικῶν σημείων, ἐν οἷς ὑφίσταται συμφωνία καὶ διαφορὰ μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων, ὡς βῆμα πρὸς τὰς πληρεστέρας ἐκείνας σχέσεις, ἃς τόσον ἐγκαρδίως ποθοῦμεν.

Ὡσαύτως βεβαιῶ μετ᾿ εὐχαριστιῶν τὴν λῆψιν τῆς νεωτέρας Ἐπιστολῆς τῆς Ὑμετέρας Θ. Παναγιότητος τῆς πληροφορούσης με περὶ τοῦ Ἀντιπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας.

Εὐγνωμονῶ βαθύτατα τῇ Ὑμετέρᾳ Θ. Παναγιότητι διὰ τὴν ὅλην ἐνόχλησιν ἣν ἐλάβετε ἐν τῷ σπουδαιοτάτῳ τούτῳ ζητήματι. Χαίρω διότι σῶμα ἐκ τοσούτων θεολόγων καὶ Ἱεραρχῶν—ὧν τινὲς τυγχάνουσιν ἤδη γνωστοὶ εἰς ἐμὲ—ἔχει διορισθῇ. Ἰδιαιτέρως χαιρετίζω τὴν ἐκλογὴν τοῦ πιστοῦ μου

καὶ πολυτίμου φίλου, τοῦ Μητροπολίτου Θυατείρων ὡς Ἀντιπροσώπου τῆς Ὑμετέρας Θ. Παναγιότητος καὶ Προέδρου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐπιτροπῆς.

Δέχομαι προθύμως τὴν ἐκλογὴν τοῦ Λονδίνου, ὡς τόπου, καὶ τὴν 15ην Ὀκτωβρίου, ὡς χρόνον, τῆς συναντήσεως τῶν δύο Ἐπιτροπῶν, Ὀρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανικῆς. Θὰ ἔχω τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν τιμήν, ἄν μοι ἐπιτραπῇ, νὰ φιλοξενήσω τὰ μέλη τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐν τῷ Παλατίῳ τοῦ Λάμπεθ ἀπὸ τῆς 14ης—20ῆς Ὀκτωβρίου.

Εὔχομαι ἀπὸ καρδίας ὅπως τὸ Πανάγιον Πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἑνότητος ὁδηγήσῃ τὸ ἔργον τῆς Μικτῆς ταύτης Ἐπιτροπῆς καὶ τὰ μέλη αὐτῆς δυνηθῶσι τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Θεοῦ νὰ προλειάνωσι τὴν ὁδὸν εἰς τοιαύτην περαιτέρω καὶ πληρεστέραν συμφωνίαν μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν, ὁποία εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸ θέλημα Αὐτοῦ.

Εἴθε ἡ χάρις καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη πάντοτε μετὰ τῆς Ὑμετέρας Θ. Παναγιότητος.

Μετὰ πάσης ἀδελφικῆς ἀγάπης διατελῶ
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
Ὁ Καντουαρίας **Κόσμο.**

Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Καντουαρίας καὶ Πρωθιεράρχα πάσης Ἀγγλίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ, κύριε Κόσμο, χάρις εἴη τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἄσμενοι ἐκομισάμεθα τὴν ἀπὸ α΄ τρέχοντος Ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστου Σεβασμιότητος, δι᾽ ἧς εὐηρεστήθη ἵνα ἀπαντητικῶς γνωρίσῃ ἡμῖν πρῶτον ὅτι ἀποδέχεται τὴν ἐκλογὴν τῆς πόλεως Λονδῖνον ὡς τόπου τῆς συγκλήσεως καὶ συνεργασίας τῆς Ὀρθοδόξου Δογματικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸν καθορισμὸν τῆς 15ης προσεχοῦς Ὀκτωβρίου ὡς χρόνου τῆς συναντήσεως τῇ, Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν, καὶ δεύτερον ὅτι κατ᾽ εὐγενῆ καὶ φιλόφρονα Αὐτῆς ἀπόφασιν καὶ ὁρισμὸν τὰ μέλη τῆς Ὀρθοδόξου Δογματικῆς Ἐπιτροπῆς θέλουσι φιλοξενηθῆ ἐν τῷ Παλατίῳ τοῦ Λάμπεθ κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς 14ης μέχρι τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου διάστημα.

Ἀνεγνώσαμεν τὴν ἀδελφικὴν ταύτην ἀπάντησιν τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος μετ᾽ ἐξιδιασμένης τιμῆς μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐκφράζομεν, ἐξ ἀποφάσεως συνοδικῆς, ἰδιαιτέρας θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα, τόσον διὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης Αὐτῆς, τὸ διαπνέον πᾶσαν λέξιν καὶ φράσιν Αὐτῆς, ὅσον καὶ διὰ τὴν

ἀποφασισθεῖσαν φιλόφρονα φιλοξενίαν τῶν μελῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐπιτροπῆς.

Τὸ περιεχόμενον τῆς ἀπαντήσεως ταύτης τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Σεβασμιότητος ἀνακοινούμεθα ἤδη δι' ἐπιστολῶν ἡμῶν καὶ πρὸς μίαν ἑκάστην τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, αἵτινες, οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι μετὰ χαρᾶς καὶ αὗται θέλουσι λάβῃ γνῶσιν αὐτοῦ καὶ θέλουσιν ἅμα φροντίσῃ περὶ τῆς ἐγκαίρου ἀποστολῆς τοῦ ἰδίου ἀπεσταλμένου εἰς Λονδῖνον, κατὰ τὸν ὁρισθέντα καὶ κοινῶς ἀποδεκτὸν γενόμενον χρόνον.

Ἐπὶ δὲ τούτοις ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ περιπτυσσόμενοι Αὐτήν, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς·

,απλα' Αὐγούστου ι'

Τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστου Σεβασμιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος.**

ΠΑΣΑΙΣ ΤΑΙΣ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙΣ

Μακαριώτατε.........ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε..... τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν ***Μακαριότητα*** *ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.*

Λαβόντες ἄρτι ἀπάντησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας, γνωρίζοντος ἡμῖν ὅτι ἀσμένως ἀποδέχεται τὸν δηλωθέντα τόπον καὶ χρόνον τῆς συναθροίσεως τῆς Ὀρθοδόξου Δογματικῆς καὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐπιτροπῆς, ἤτοι ὡς τόπον μὲν τὴν πόλιν Λονδῖνον, ὡς χρόνον δὲ τὴν 15ην προσεχοῦς Ὀκτωβρίου, πρὸς δὲ εὐγενῶς ἀνακοινουμένου ὅτι τὰ μέλη τῆς Ὀρθοδόξου Δογματικῆς Ἐπιτροπῆς μέλλουσιν ἵνα ὦσι φιλοξενούμενοι τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ Παλατίῳ Λάμπεθ κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς 14ης μέχρι τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου διάστημα, σπεύδομεν ἀσμένως ἀνακοινώσασθαι ταῦτα εἰς γνῶσιν πασῶν τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, συναποστέλλοντες καὶ ἀντίγραφον μεταφράσεως τῆς ἐπιστολῆς τῆς Α. Σεβασμιότητος.

Ἐπειδὴ δέ, ὡς καὶ προλαβόντως ὑπεδείχθη, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐπιτροπή, προσῆκον ἐστὶν ἵνα παραστῇ ἀρτία, μεταβαίνοντος καὶ συμμετέχοντος εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ ἰδίου ἑκάστης Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας Ἀντιπροσώπου, μηδαμῶς δὲ γινομένης τυχὸν μεταθέσεως τῆς ἐντολῆς εἰς ἄλλον Ἀντιπρόσωπον ἄλλης ἀδελφῆς Ἐκκλησίας, ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι ληφθήσεται τοῦτο ὑπ' ὄψιν ὑπὸ πασῶν τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν καὶ προφρόνως ἑκά-

στη φροντίσει ἵνα ὁ ἐκλεγεὶς ἤδη καὶ δηλωθεὶς ἴδιος Ἀντιπρόσωπος αὐτῆς ᾖ παρὼν ἐγκαίρως ἐν Λονδίνῳ κατὰ τὴν 15ην προσεχοῦς Ὀκτωβρίου.

Ταῦτα οὕτω εἰς γνῶσιν καὶ τῆς Ὑμετέρας φίλης Μακαριότητος ἀνακοινούμενοι, κατασπαζόμεθα Αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν Κυρίῳ καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς

,απλα' Αὐγούστου ια'.

Τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστου Σεβασμιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος.**

Καθάπερ οἱ πηγῇ παρακαθήμενοι καὶ τῆς αὔρας ἀπολαύοντες καὶ καύσωνος ἐπικειμένου τὴν ὄψιν συνεχῶς ἐπικλύζοντες, ἀποκρούονται τὸ πνῖγος τοῖς νάμασι καὶ δίψους διενοχλοῦντος ῥαδίως ἰῶνται τὸ πάθος, ἐγγύθεν τὸ φάρμακον ἀπὸ τῆς πηγῆς ἔχοντες, οὕτω ὁ παρὰ τὴν πηγὴν τῶν θείων Γραφῶν παρακαθήμενος, κἂν ἐπιθυμίας ἀτόπου φλόγα διενοχλοῦσαν ἴδῃ, ῥαδίως ἀπὸ τῶν ναμάτων ἐκείνων τὴν ψυχὴν ἀποκλύσας ἀπεκρούσατο τὴν φλόγα· κἂν ὀργὴ διακαὴς ἐνοχλῇ, τὴν καρδίαν καθάπερ λέβητα ὑποκαιόμενον ἀναβράσσουσα, μικρὸν τοῦ νάματος ἐπιστάξας, εὐθέως κατέστειλε τοῦ πάθους τὴν ἀναισχυντίαν καὶ ἐκ πάντων τῶν πονηρῶν λογισμῶν, ὥσπερ ἐκ μέσης φλογός, ἐξαρπάζει τὴν ψυχὴν ἡ τῶν θείων Γραφῶν ἀνάγνωσις· διὸ καὶ ὁ Προφήτης ὁ μέγας Δαυῒδ ἐκεῖνος εἰδὼς τὴν ὠφέλειαν τὴν ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Γραφῶν, τὸν διηνεκῶς προσέχοντα ταῖς Γραφαῖς καὶ τῆς ὁμιλίας ταύτης ἀπολαύοντα, παρεικάζει φυτῷ ἀεὶ τεθηλότι, παρὰ τοὺς ῥύακας ἑστηκότι τῶν ὑδάτων, οὑτωσὶ λέγων: Μακάριος ἀνὴρ ὃς οὐκ ἐπορεύθη κ.τ.λ. (Ψαλμ. 1, 3), καθάπερ τὸ ξύλον ἐκεῖνο τὸ παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων πεφυτευμένον, παρ' αὐτοὺς τοὺς ῥύακας ἑστηκός, διηνεκῶς τῆς ἀρδείας ἔχον τὴν χορηγίαν, πάσῃ ἀέρων ἀνωμαλίᾳ ἀχείρωτον γίνεται καὶ οὔτε ἀκτῖνα θερμοτέραν γινομένην δέδοικεν, οὔτε τὸν ἀέρα μεταπεσόντα εἰς αὐχμὸν εὐλαβεῖται.

(Χρυσόστομος).

ΤΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΩΝ

Ἐν τῷ προηγουμένῳ Τεύχει τῆς «Ὀρθοδοξίας» [σελ. 444] ἀνεγράφη χρονικὸν τῆς συγκλήσεως τοῦ ΙΒ΄ Διεθνοῦς Συνεδρίου τῶν Παλαιοκαθολικῶν καὶ τῆς περὶ ἀντιπροσωπεύσεως ἐν αὐτῷ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σχετικῆς ἀποφάσεως. Καταχωρίζονται ὧδε τὰ ἀνταλλαγέντα σχετικὰ ἔγγραφα :

Τῇ Αὐτοῦ Παναγιότητι τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ
Κυρίῳ Φωτίῳ τῷ Β΄.

Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Συνημμένως ὧδε ἀποστέλλομεν πρόσκλησιν εἰς τὸ Δωδέκατον Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Παλαιοκαθολικῶν, τὸ ὁποῖον θὰ συνέλθῃ 8—10 Σεπτεμβρίου 1931 ἐν Βιέννῃ καὶ κατὰ πᾶσαν ἐλπίδα δὲν θὰ ὑπολειφθῇ τοῦ κατὰ τὸ 1909 συνελθόντος.

Ἡ ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς συγκροτήσεως Ἐπιτροπὴ λαμβάνει τὴν τιμὴν ὅπως ὅλως ἰδιαιτέρως προσκαλέσῃ τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα καὶ προφρόνως παρακαλέσῃ Αὐτὴν ἵνα διὰ τῆς συμμετοχῆς Αὐτῆς προσδώσῃ ἰδιαιτέραν αἴγλην εἰς τὸ Συνέδριον.

Ἡμεῖς Αὐστριακοὶ θὰ χαρῶμεν πολὺ ὑποδεχόμενοι ἐν τῇ ὡραίᾳ Βιέννῃ τοὺς ἀρχηγοὺς ἐνίων Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ.

Βιέννη, 30 Ἀπριλίου 1931.

Μετ' ἀφοσιώσεως καὶ ἀδελφικῶν ἐν πίστει χαιρετισμῶν

G. Rat. W. Hossner

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΩΝ

Ἐν Βιέννῃ 8—10 Σεπτεμβρίου 1931.

Ἡ Παλαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία τῆς Αὐστρίας προσεφέρθη ἐν Οὐτρέχτῃ νὰ ἀναλάβῃ τὸ Δωδέκατον Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Παλαιοκαθολικῶν καὶ

τὸ ἔργον τοῦτο ἀνετέθη αὐτῇ. Κατὰ ταῦτα συμμορφούμενοι πρὸς τὸ καθῆκον ἡμῶν προσκαλοῦμεν ἐγκαρδίως τὰς ἀγαπητὰς ἡμῖν Παλαιοκαθολικὰς ἀδελφὰς Ἐκκλησίας, τὰς σεβασμίας Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς, τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἐπισκοπικὴν Ἀμερικανικήν, καθὼς ἐπίσης καὶ τοὺς ἐν ταῖς Προτεσταντικαῖς Ἐκκλησίαις φίλους ἡμῶν, εἰς τὸ Δωδέκατον Διεθνὲς Παλαιοκαθολικὸν Συνέδριον τῆς 8ης—10ης Σεπτεμβρίου 1931 ἐν Βιέννῃ.

Δὲν δυνάμεθα νὰ παρουσιάσωμεν ὑμῖν τὰ πλεονεκτήματα Ἐκκλησίας ἐξευγενισθείσης διὰ σεβασμίας ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καὶ στερεωθείσης διὰ τῆς ἡλικίας, ὡς ἡ πρεσβυτέρα ἡμῶν ἀδελφὴ Ἐκκλησία τῆς Ὁλλανδίας.

Καλοῦμεν ἡμᾶς εἰς τοὺς κόλπους μιᾶς νεαρᾶς Κοινότητος, ἐστερημένης αἴγλης καὶ γηΐνων ἀγαθῶν, ἀγωνιζομένης διὰ τὴν ὕπαρξίν της. Δυνάμεθα ὅμως νὰ διαβεβαιώσωμεν Ὑμᾶς, ὅτι ἔθηκεν Αὕτη ὡς σκοπὸν αὐτῆς νὰ ἀποβῇ ἀληθὴς ἑστία τῆς κοινῆς Παλαιοκαθολικῆς ἡμῶν πίστεως καὶ διὰ τοῦτο ὅτι θὰ εὑρεθῆτε ἐνταῦθα ἐν πνευματικῇ Κοινωνίᾳ μετὰ χριστιανῶν, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἐχόντων τοὺς αὐτοὺς πρὸς ὑμᾶς ἐκκλησιαστικοὺς σκοποὺς ἐν τῇ αὐτῇ πίστει εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὸ εὐαγγέλιον αὐτοῦ, ἐν πνεύματι ἀνυποκρίτου ἀγάπης.

Ἔχομεν ἐπίσης νὰ παρουσιάσωμεν ὑμῖν τι ὅπερ δὲν συναντᾶται καθ' ἑκάστην εἰς ὁλόκληρον τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν· τὸ θέαμα Ἐκκλησίας ἱεραποστολικῆς, δραστηρίως ἀναπτυσσομένης καὶ διαρκῶς μεῖζον παρὰ τῷ λαῷ κατακτώσης ἔδαφος. Ἐλπίζομεν προσέτι ὅτι ὁ ἐκλεγεὶς τόπος τῆς συγκλήσεως τοῦ Συνεδρίου ἡμῶν, ἡ τόσον πλουσία εἰς ἱστορικὰς ἀναμνήσεις, δουναβικὴ πόλις Βιέννη, θὰ συντελέσῃ καὶ αὐτὴ ἵνα εὐμενῶς ἀποδεχθῆτε τὴν τελικὴν ἡμῶν πρόσκλησιν.

Ἐν τούτοις δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ τὶ θὰ εὕρητε ἐνταῦθα, ἀλλὰ περὶ τοῦ τὶ θὰ προσκομίσητε ὑμῖν. Ἐλπίζομεν ἡ ἀγωνιζομένη ἡμῶν Ἐκκλησία ἐκ τῆς ἐπισκέψεως ὑμῶν νὰ λάβῃ πνευματικὴν ἐνίσχυσιν. Ἡμεῖς, τῶν ὁποίων αἱ δυνάμεις τελείως ἀπερροφήθησαν ἐν τῷ ἀγῶνι καὶ ταῖς προσπαθείαις ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως ἡμῶν, γνωρίζομεν τὶ δύνανται νὰ προσκομίσωσιν ἡμῖν ἐν ἀδελφικῇ καὶ στενῇ σχέσει στενότερον καὶ οἰκειότερον ἑνούμεναι μετὰ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας αἱ ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι, αἱ κεκτημέναι ἠρεμίαν μείζονα. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον χαιρετῶμεν μετὰ χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης τὴν εὐκαιρίαν προσωπικῆς ἐπαφῆς καὶ ἐκφράζομεν τὴν ἐλπίδα καὶ εὐχὴν ὅπως ἴδωμεν ὑμᾶς ἐπικροτοῦντας τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπαφῆς ταύτης διὰ πολυαρίθμου συμμετοχῆς εἰς τὸ ἡμέτερον Συνέδριον πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Ἀσχέτως πρὸς ὅ,τι προσφέρομεν ὑμῖν καὶ πρὸς ὅ,τι ζητοῦμεν παρ' ὑμῶν,

ὑφίσταται ἐπίσης σκοπός τις ὑψηλὸς τοῦ ὁποίου τὴν ἐπιτυχίαν κέκληται νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ Συνέδριον: ἡ ἐνίσχυσις τῆς Παλαιοκαθολικῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας πρὸς τὸν σκοπὸν ἵνα αὕτη ἀποβῇ ἀξία νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ἱστορικὸν αὐτῆς προορισμὸν ἐν τῷ κύκλῳ πασῶν τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, δηλαδὴ νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐνέπνευσε πάντοτε εἰς τὰ εὐγενέστερα πνεύματα τῶν κεχωρισμένων Ἐκκλησιῶν τὴν δύναμιν τῆς συνενώσεως τῶν χριστιανῶν ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ Λυτρωτοῦ ἡμῶν, διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν λόγων καὶ αἰτίων τοῦ χωρισμοῦ.

Ἔχομεν πρὸ παντὸς τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ Συνέδριον ἡμῶν τοῦ ἔτους τούτου θὰ φέρῃ ἡμᾶς εἰς ἐγγυτέραν ἐπαφὴν μετὰ τῶν Ἐπισκοπικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Χριστιανωσύνης. Ἡ ἐπιθυμία παντὸς καλοῦ Παλαιοκαθολικοῦ εἶναι νὰ δυνηθῇ νὰ συντελέσῃ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ὅθεν παρακαλοῦμεν τοὺς ἐγγὺς καὶ μακρὰν φίλους τῆς Παλαιοκαθολικῆς πίστεως, ὅπως βοηθήσωσιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Συνεδρίου ἡμῶν, ἂν ἡ θέσις αὐτῶν ἐπιτρέπῃ αὐτοῖς τοῦτο. Ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἂς πράξῃ ὅ,τι δύναται, ὥστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ δεηθῶμεν τοῦ Κυρίου ὅπως παράσχῃ τὴν εὐλογίαν Αὐτοῦ διὰ τὸ ἔργον ἡμῶν.

Ἐν Βιέννῃ, Ἀπρίλιος 1931.

Οἱ Ἀντιπρόσωποι τῆς ἐν Αὐστρίᾳ Ἐκκλησίας
τῶν Παλαιοκαθολικῶν

Ἐπίσκοπος *Robert Tuchler* — Dr *Ludwig Klekler*
G. Rat W. Hossner — Συνοδικὸς Πρόεδρος
Γραμματεύς

Οἱ Ἀντιπρόσωποι τοῦ Παλαιοκαθολικισμοῦ

Franziskus Kenninck — *H. T. J. van Ulijmen*
Ἀρχιεπίσκοπος Οὐτρέχτης — Ἐπίσκοπος *Haarlem*
Dr *Georg Moog* — *Alois Paschek*
Ἐπίσκοπος Βόννης — Ἐπίσκοπος *Warnsdorf*
Marko Kalogjera — *J. H. Berends*
Ἐπίσκοπος *Zagreb* — Ἐπίσκοπος *Deventer*

Ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνεδρίου

Emil Frey — Dr *Adolf Küry*
Erwin R. A. Kreuzer — Ἐπίσκοπος Βέρνης

Πρόγραμμα.

Δευτέρα,	7 Σεπτεμβρίου	Ὥρα	20	Ἐπίσημος Οἰκογενειακὴ ἑσπερὶς μετὰ προσφωνήσεων.
Τρίτη,	8 »	»	8	Πανηγυρικὴ Λειτουργία.
		»	10—13	Πρώτη Συνεδρία.
		»	15	Γενικὴ συνέλευσις τῆς Διεθνοῦς βοηθητικῆς Ἐπιτροπῆς.
		»	16	Συνεδρία τῆς Ἑνώσεως «Willibrord».
				Συνεδρία τῆς Διεθνοῦς Ἑνώσεως Ἐργασίας.
		»	20	Ἑσπερὶς τοῦ Συνεδρίου μετὰ προσφωνήσεων τῶν Σεβασμιωτάτων Ἐπισκόπων.
Τετάρτη,	9 Σεπτεμβρίου	»	8	Λειτουργία ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ἑνώσεως.
		»	10—13	Δευτέρα Συνεδρία.
		»	15	Συνεδρία τῶν Συντακτῶν καὶ Διευθυντῶν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν ἐφημερίδων.
		»	17	Διεθνὴς διάλεξις περὶ ἐφημεριῶν.
		»	20	Συνάθροισις τοῦ Λαοῦ.
Πέμπτη,	10 Σεπτεμβρίου	»	8	Ἐπιμνημόσυνος Λειτουργία.
		»	10—13	Τρίτη Συνεδρία.
		»	15	Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Σωματείων τῶν Παλαιοκαθολικῶν κυριῶν.
		»	20	Ἀποχαιρετιστήριος Ἑσπερίς.
Παρασκευή,	11 Σεπτεμβρίου			Ἐκδρομὴ εἰς Rax [διὰ σιδηροδρόμου καὶ ἐναερίου σιδηροδρόμου].

Μελετᾶται ἐπίσης ἡ συνάθροισις τῆς Νεολαίας, ὥστε καὶ αὕτη νὰ δυνηθῇ νὰ μετάσχῃ τοῦ Συνεδρίου.

Ἀριθμ. Πρωτ. 1502.

Τῇ Ἐντίμῳ Διοργανωτικῇ Ἐπιτροπῇ τοῦ ΙΒ' Διεθνοῦς Συνεδρίου τῶν Παλαιοκαθολικῶν, χάριν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Βεβαιοῦντες τὴν λῆψιν τῆς ἀπὸ 30 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἐπιστολῆς ὑμῶν, δι' ἧς ἀπεστάλη ἡμῖν ἡ φιλόφρων πρόσκλησις ὑμῶν ὅπως συμμετάσχωμεν τοῦ συνερχομένου τῇ 8—10 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἐν Βιέννῃ δωδεκάτου Διεθνοῦς Συνεδρίου τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ἀσμένως εἰς ἀπάντησιν γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι τὴν πρόσκλησιν ταύτην προφρόνως, συνοδικῇ διαγνώμῃ, ἀποδεξάμενοι, διωρίσαμεν ὡς ἡμέτερον Ἀντιπρόσωπον ἵνα παραστῇ καὶ ἐκπροσωπήσῃ ἡμᾶς εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο ὑμῶν τὸν ἐκ τῶν ἀρχιερέων τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Ἱερώτατον Μητροπολίτην Ἀμασείας καὶ Ἔξαρχον Κεντρῴας Εὐρώπης κ. Γερμανόν, ὅστις καὶ ἔλαβεν ἐντολὴν ἵνα ἐν καιρῷ προσέλθῃ εἰς τὸ Συνέδριον καὶ συμμετάσχῃ αὐτοῦ.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἡμέτερον ἀντιπρόσωπον Ἱερώτατον Μητροπολίτην Ἀμασείας κ. Γερμανὸν ἀνετέθη ἡ ἐντολή, κατὰ παράκλησιν τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Μελετίου, ὅπως ταὐτοχρόνως ἀντιπροσωπεύσῃ ἐν τῷ Συνεδρίῳ καὶ τὴν Ἁγιωτάτην Ἐκκλησίαν Ἀλεξανδρείας.

Ταῦτα εἰς ἀπάντησιν ἀσμένως ὑμῖν γνωρίζοντες, εὐχόμεθα ὅπως τὸ Συνέδριον τοῦτο ὑμῶν ἀποδῷ πλουσίαν τὴν καρποφορίαν ἐν τῷ ἔργῳ τῆς καλλιεργείας καὶ αὐξήσεως τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προσεγγίσεως μεταξὺ τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τῷ κοινῷ ἀγαθῷ καὶ τῇ κοινῇ χαρᾷ.

Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ἀγάπης ὑμῶν.

,αϡλα'. Ἰουλίου ζ'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.

Ἀριθμ. Πρωτ. 1502.

Ἱερώτατε Μητροπολῖτα Ἀμασείας καὶ Ἔξαρχε Κεντρῴας Εὐρώπης, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Γερμανέ, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Σταλείσης ἡμῖν προσκλήσεως ὅπως συμμετάσχωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ συνερχόμενον τῇ 8—10 Σεπτεμβρίου ἐν Βιέννῃ δωδέκατον Συνέδριον τῶν Παλαιοκαθολικῶν, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ὅπως ἀνατεθῇ τῇ Ὑμετέρᾳ Ἱερότητι, ἵνα παραστῇ καὶ ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν ἐν τῷ Συνεδρίῳ τούτῳ.

Ὅθεν ἀσμένως ἀνακοινούμεθα τὴν ἐντολὴν ταύτην τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι, προτρεπόμενοι ὅπως προθυμηθῇ ἵνα κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἡμερομηνίαν εὑρίσκηται ἐν Βιέννῃ καὶ συμμετάσχῃ ἐξ ὀνόματος ἡμῶν εἰς τὸ εἰρημένον Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Παλαιοκαθολικῶν.

Ἐπειδὴ δέ, προκειμένου περὶ τοῦ Συνεδρίου τούτου τῶν Παλαιοκαθολικῶν, διετυπώθη πρὸς ἡμᾶς παράκλησις ἐκ μέρους τοῦ ὁμοίαν πρόσκλησιν λαβόντος Παναγιωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Μελετίου ὅπως ὁ ἡμέτερος ἐν τῷ Συνεδρίῳ Ἀντιπρόσωπος ἐκπροσωπήσῃ συγχρόνως καὶ τὴν Ἁγιωτάτην Ἐκκλησίαν Ἀλεξανδρείας, ἡ παράκλησις δὲ αὕτη ἐγένετο προφρόνως ἀποδεκτὴ ὑφ' ἡμῶν, προτρεπόμεθα τὴν ὑμετέραν Ἱερότητα ὅπως ἀναλάβῃ καὶ τὴν ἐντολὴν ταύτην, παριστάμενος ἐν τῷ Συνεδρίῳ καὶ ὡς Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας.

Ἐπὶ τούτοις δὲ πρὸς ὁδηγίαν ἀποστέλλοντες ἐγκλείστως ὧδε αὐτῇ ἀντίγραφον τῆς σταλείσης ἡμῖν προσκλήσεως καὶ γνωρίζοντες ὅτι περὶ τοῦ διορισμοῦ τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος ὡς Ἀντιπροσώπου ἡμετέρου, καθὼς καὶ τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, ἐγένετο ἀπαντητικὴ ἀνακοίνωσις πρὸς τὴν Διευθύνουσαν Ἐπιτροπὴν τοῦ Συνεδρίου εἰς Βιέννην, καθὼς καὶ πρὸς τὸν Παναγιώτατον Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας, εὐχόμεθα τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι πᾶσαν ἱκάνωσιν καὶ εὐόδωσιν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ἐντολῆς ταύτης παρὰ Θεοῦ, Οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετ' αὐτῆς.

,αϡλα'. Ἰουλίου ζ'.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

† ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΟΥΨΑΛΗΣ ΔΩΡ ΝΑΘΑΝ ΣΕΔΕΡΜΠΛΟΜ

Ἀποφάσει τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Οὐψάλης καὶ Πριμάτου τῆς Σουηδικῆς Ἐκκλησίας δόκτορος Νάθαν Σέδερμπλομ εἶχεν ἐγκριθῇ ἵνα, ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὰ ἀπευθυνθέντα τῇ τε Σουηδικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ ἀειμνήστου παρὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θυατείρων κ. Γερμανοῦ συλλυπητήρια τηλεγραφήματα ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, διαβιβασθῇ καὶ προσῆκον συλλυπητήριον Γράμμα. Τὸ Γράμμα τοῦτο καταχωρίζεται κατωτέρω, προτασσομένης τῆς πρό τινος ληφθείσης ἐπισήμου πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐκ μέρους τῆς Σουηδικῆς Ἐκκλησίας ἀναγγελίας τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Προκαθημένου αὐτῆς δόκτορος Νάθαν Σέδερμπλομ.

Τῇ Αὐτοῦ Ἁγιότητι τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως,

ἐν Κυρίῳ χαίρειν

ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Οὐψάλης.

Γνωστὸν Ὑμῖν ποιούμεθα ὅτι ὁ σεβαστὸς ἐν Χριστῷ πατὴρ δόκτωρ Νάθαν Σέδερμπλομ, Ἀρχιεπίσκοπος Οὐψάλης, ἔτει τῆς ἡλικίας ἕκτῳ καὶ ἑξηκοστῷ, ἡμέρᾳ δωδεκάτῃ τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ ἔτους τούτου, ἐν Οὐψάλῃ ἐν εἰρήνῃ ἐτελεύτησεν.

Ἐκφράσαι μόλις δυνάμεθα ὅσῳ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ αὐτοῦ πένθει καὶ θλίψει ἐθλίβη ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία καὶ ἅπας ὁ τῆς Σουηδίας λαός. Ἦν γὰρ οὐ μόνον ἀνὴρ εὐρείᾳ φήμῃ δεδοξασμένος καὶ μοναδικῶς πως προσφιλής, οὐ μόνον μέγα τῆς ἀνθρωπότητος φῶς, κόσμημά τε τῆς πατρίδος ἐξαίρετον, ἀλλὰ καὶ πλήρης πνεύματος τῆς Ἐκκλησίας ἡγέτης καὶ ἀκάματος τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ὑπέρμαχος, ὃς τὴν ζωὴν καὶ τὰς δυνάμεις ἁπάσας τούτῳ τῷ ἔργῳ κατηνάλωσεν, ὡς τοὺς διαφόρους ἀνθρώπους τε καὶ λαοὺς καὶ τὰ μέρη τῆς Ἐκκλησίας τὰ ἐσκορπισμένα, τῷ Κυριακῷ ὑπείκων παραγγέλματι, συναγάγοι εἰς ἓν καὶ ἑνὶ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης συνδέσμῳ συνάψαι. Καὶ οὐκ εἰκῇ· τῇ γὰρ θαυμαστῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι ἐγένετο ὥστε σχεδὸν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν τὸν φθόγγον αὐτοῦ καὶ τὴν φωνὴν τὴν ποιμαντορικὴν εἰσ-

δῦσαι, τὰς ψυχάς τε τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὴν ἀγαθὴν βούλησιν καὶ τὸ ἔργον τὸ εἰρηνικὸν ἀνεγεῖραι καὶ παρορμῆσαι. Ὅπερ θεώμενοι καὶ τῷ Θεῷ διὰ τὸ δῶρον Αὐτοῦ καὶ τὰ μεγάλα ἔργα χάριτας ὁμολογοῦντες, ἠρμένοι τῇ χαρᾷ τὰς ψυχάς, χαίρομεν ὅτι ὁ ἀνὴρ οὗτος ἡμέτερος ἦν.

Ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ, ζῇ ἐν ἡμῖν καὶ ζήσεται ἐν τῷ μέλλοντι μεγάλη ἡ μνήμη, τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἑνοῦσα, παρορμῶσα, διαφλέγουσα, ἵνα ὑπὲρ τῆς νίκης τῆς Πίστεως, τῆς Δικαιοσύνης, τῆς Ἀγάπης ἐν ἐνδελεχεῖ ἁμίλλῃ κοπιῶσι.

Μετ' εὐγνωμοσύνης δὲ ψυχῆς αἰσθανόμεθα καὶ καθ' ἡμέραν ἐπὶ μᾶλλον σύνισμεν τὸ πένθος ἡμῶν καὶ τὸν πόθον τοῦ μεγίστου ἀνδρὸς καὶ πιστοῦ τοῦ Θεοῦ δούλου οὐ μόνον τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ ἡμετέρᾳ Πατρίδι εἶναι ἴδιον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξω πολλοῖς καὶ ἀνθρώποις καὶ Ἐκκλησίαις κοινόν.

Ὅθεν ἡμῖν καὶ ἐν τῷ πένθει παρήγορόν ἐστι καὶ εὐσεβὲς καὶ δίκαιον ἐλογισάμεθα ταῖς Ἐκκλησίαις, ταῖς Ἀκαδημίαις, τοῖς Συλλόγοις, ταῖς Ἑταιρείαις ἐκείναις, μεθ' ὧν ἐκεῖνον ἐπικοινωνήσαντά τι ἴσμεν, διὰ τῶν γραμμάτων τούτων τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ σεβασμοῦ ἕνεκα τούτου χαιρετισμὸν ἀπευθῦναι.

Ἐν Κυρίῳ ἔρρωσθε.

(Ἕπονται ὑπογραφαὶ πέντε Ἐπισκόπων).

Ἔδομεν ἐν Οὐψάλῃ ἡμέρᾳ ιζ' τοῦ μηνὸς Ἰουλίου
ἔτει τοῦ Κυρίου ,αϡλα'.

Ἀριθμ. πρωτ. 1737.

Τῇ Σεβασμίᾳ Ἀρχιεπισκοπῇ Οὐψάλης.

Θλῖψιν βαθεῖαν παρήγαγεν ἡμῖν καὶ τῇ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίᾳ τὸ ἄκουσμα τῆς τελευτῆς τοῦ τετιμημένου Πρωθιεράρχου ὑμῶν Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Οὐψάλης καὶ Πριμάτου Σουηδίας δόκτορος Νάθαν Σέδερμπλομ.

Ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Πρωθιεράρχου ὑμῶν, διακριθέντος ἐξεχόντως ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις διὰ τὸ ἐμπνέον αὐτὸν ἀκραιφνὲς πνεῦμα τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ καὶ μεγάλα ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ κοπιάσαντος καὶ συμπράξαντος ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ καὶ μεγάλου ἔργου τῆς προσεγγίσεως καὶ τῆς ἑνώσεως τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ συναδελφώσεως, συνήφθησαν ἀπὸ ἐτῶν, κατὰ τὴν ἐγκάρδιον αὐτοῦ μετὰ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἐπικοινωνίαν, τοιοῦτοι μεθ' ἡμῶν δεσμοὶ εἰλικρινοῦς φιλίας καὶ σχέσεως, ὥστε τὸ ὄνομα αὐτοῦ καταστῆναι ἐν ἡμῖν

καὶ γενικῶς ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ κόσμῳ ὄνομα ἰδιαιτέρως τίμιον καὶ προσφιλές.

Διὸ καὶ τὴν λύπην νῦν τῆς αἰφνιδίας τελευτῆς αὐτοῦ οὐχ ἧττον καὶ ἡμεῖς βαθέως αἰσθανθέντες ὡς ἀπωλείας παράγοντός τε καὶ συνεργάτου πολυτίμου ἐν τῇ ἁγνῇ παγχριστιανικῇ προσπαθείᾳ τῆς ἀποκαταστάσεως ἐν τῷ κόσμῳ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ καὶ φίλου ἰδιαιτέρως ἡμῖν τιμίου καὶ σεβαστοῦ, ἀπευθύνομεν πρὸς τὴν σεβασμίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν ἐγκάρδια συλλυπητήρια, διαβεβαιούμενοι ὅτι ἡ μνήμη τοῦ ἐκλιπόντος τετιμημένου Πρωθιεράρχου ὑμῶν παραμενεῖ πάντοτε ζωηρὰ καὶ προσφιλὴς παρ᾽ ἡμῖν μετὰ τιμῆς δὲ πάντοτε μέλλει μνημονεύεσθαι ἡ ἐν πνεύματι ἁγνῆς χριστιανικῆς ἀντιλήψεως καὶ προθέσεως καταβληθεῖσα σπουδαία αὐτοῦ προσπάθεια ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς χριστιανικῆς προσεγγίσεως καὶ ἑνώσεως.

Ἐν δεήσει δὲ πρὸς τὸν Κύριον ὑπὲρ τῆς ἐν σκηναῖς δικαίων ἀναπαύσεως τῆς μακαρίας ψυχῆς αὐτοῦ, εὐχόμενοι ἅμα ἀδελφικῶς ὅπως ὁ Κύριος καὶ τὴν ὑμετέραν σεβασμίαν Ἐκκλησίαν, μεθ᾽ ἧς ἐπιθυμοῦμεν ἵνα τηρηθῶσι καὶ προάγωνται δὲ πάντοτε οἱ αἰσίως ἀρξάμενοι ἀμοιβαῖοι φιλικοὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ Χριστοῦ δεσμοί, χαροποιήσῃ διὰ τῆς ἀναδείξεως ἀνταξίου διαδόχου, δοξάζοντος τὴν ὑμετέραν Ἐκκλησίαν καὶ διὰ τῆς ὑπὲρ τῆς γενικῆς χριστιανικῆς συνεννοήσεως καὶ συνεργασίας προσπαθείας αὐτοῦ, προσαιτούμεθα πᾶσαν εὐλογίαν πάντοτε καὶ πᾶν ἀγαθὸν τῷ εὐγενεῖ Σουηδικῷ λαῷ παρὰ Θεοῦ, Οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ἀγάπης ὑμῶν.

͵απλα΄. Αὐγούστου ιη΄.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Φώτιος.**

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ Δ´

(Ο ΑΠΟ ΔΕΡΚΩΝ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Γ´

Πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει (57).

Ὁσιώτατοι κτλ.

Ἔστω γνωστὸν τῇ ὁσιότητί σας, ὅτι σκοπὸς φιλογενὴς καὶ φιλάνθρωπος τῆς Ἐκκλησίας καὶ προσπάθεια ἀκάματος συνέστη ἀρτίως καὶ καταβάλλεται ὑπὲρ ἀνεγέρσεως καὶ συστάσεως ὀρφανοτροφείου ἐνταῦθα, ἐν Βασιλευούσῃ, καταστήματος ἀναγκαιοτάτου τῷ ἡμετέρῳ Γένει, ὅπου οἱ τέως ὀρφανοί, ἄποροι καὶ ἀπροστάτευτοι παῖδες, οἱ ψυχικὸν καὶ σωματικὸν ὄλεθρον διαφοροτρόπως τρέχοντες, νὰ περιθάλπωνται καὶ ἐκπαιδεύωνται τὰς πρώτας ἀρχὰς τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς. Εἰς τὴν κατόρθωσιν δὲ τοῦ δυσκόλου καὶ πολυδαπάνου τούτου ἔργου δὲν λανθάνει τὴν ὁσιότητά σας ὅτι ἀπαιτεῖται κοινὴ συνδρομὴ ἀφ᾽ ἑκάστου συστήματος τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους καὶ πολυχειρία, ἐπαρκοῦσα πρὸς τὰς ἁδρὰς δαπάνας τῆς τε ἀνοικοδομῆς καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ, ἀναλόγως τῆς πληθύος τῶν εἰσαχθησομένων ἀφ᾽ ὅλων τῶν ἐνοριῶν τῆς Βασιλευούσης ὀρφανῶν παίδων, οἵτινες μέχρι τοῦ νῦν ἐν γυμνότητι καὶ πενίᾳ ἐκτεθειμένοι εἰς τὰς ὁδούς, ἄμοιροι πάσης προστασίας, καθίσταντο ἕρμαιον ἀλλοθρήσκων ἢ ἑτεροδόξων ἢ ἐξετραχηλίζοντο εἰς πᾶν εἶδος ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς διαφθορᾶς. Τούτου ἕνεκα ἐκ προνοίας ἀξιοχρέου καταβαλόντες ἡμεῖς ἀφειδῶς οὐσιώδη ποσότητα διὰ τὸ θεάρεστον τοῦτο ἔργον καὶ παραλαβόντες καὶ ἄλλους τῶν εὐπόρων ὁμογενῶν συμπράκτορας καὶ συμβοηθούς, ἔγνωμεν νὰ προσκαλέσωμεν καὶ

(57) *Κωδ. Πατριαρχ. Ἀρχειοφ.* ΚΗ´ σ. 298 ὅρα καὶ σελ. 297. 304. 346 ὡς καὶ σημ. 48.

τὴν ὁσιότητά σας εἰς τὴν πνευματικὴν αὐτὴν πανδαισίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ὅση ψυχικὴ ὠφέλεια ἔσεται ὑμῖν καὶ ὅση εὔκλεια προσγενήσεται τοῖς ἱεροῖς αὐτόθι μοναστηρίοις, ὅταν μεταξὺ τῶν γενναίων κτιτόρων καὶ συνδρομητῶν περιλαμβάνωνται καὶ αὐτά, περιττὸν νὰ ἐπεξηγῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἐπειδὴ γοῦν ἔρχεται αὐτόθι καὶ ὁ ἐκ τῶν ἐνταῦθα ἐπιτρόπων σας ὁσιώτατος κὺρ Ἱλαρίων, ὁμιλήσαντες τῇ ὁσιότητί του ὅσα δεῖ παραστῆσαι ὑμῖν καὶ προφορικῶς, ὡς πρὸς τὴν προκειμένην ταύτην ἀνάγκην τοῦ Γένους, δὲν λείπομεν συγχρόνως νὰ προτρέψωμεν τὴν ὁσιότητά σας καὶ διὰ τῆς παρούσης Πατριαρχικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς, παραινοῦντες καὶ ἐντελλόμενοι ὅπως συνδράμητε ἀφ' ἑνὸς ἑκάστου μοναστηρίου καὶ συντρέξητε μεγαλόφρονι τῇ ψυχῇ καὶ πλουσίᾳ τῇ χειρὶ καὶ συγκροτήσαντες μίαν γενναίαν βοήθειαν καὶ συνδρομὴν ὑπὲρ τοῦ ἀνοικοδομουμένου καὶ συνιστωμένου σὺν Θεῷ κοινοῦ τοῦ Γένους καταστήματος τοῦ Ὀρφανοτροφείου, ἀποστείλητε αὐτὴν πρὸς ἡμᾶς διὰ νὰ συντελέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ θεαρέστου ἔργου καὶ τὴν καλὴν αὐτοῦ εὐόδωσιν, γνωρίζοντες καλῶς καὶ συναισθανόμενοι ὅτι ἡ ἀγαθοεργία αὕτη ὑπάρχει πολλῶν ἄλλων ἀνωτέρα καὶ προτιμωτέρα, ὡς ἐξαρπάσουσα τοσαύτας ἀθώας χριστιανικὰς ψυχάς, ἀπὸ ὀλέθρου ψυχικοῦ ἐπαπειλουμένας, ἐκ τῆς ὀρφανίας καὶ πτωχείας, καὶ ἀντὶ τούτων τῶν κακῶν προμνηστεύουσα τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν σωτηρίαν. Φανῆτε λοιπὸν καὶ ὑμεῖς φιλογενεῖς καὶ φιλόπτωχοι ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ καὶ σπεύσατε νὰ παραστήσητε ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους, ὅτι κατ' οὐδὲν ἐστὲ ἥσσονες καὶ ἐλλειπεῖς προκειμένης πράξεως ἐναρέτου καὶ θεοφιλοῦς καὶ πρὸς σκοπὸν ψυχικῆς ὠφελείας καὶ στηριγμοῦ τῆς εὐσεβείας πολλῶν καὶ μὴν καὶ εὐκλείας τοῦ Γένους ἡμῶν ἀφορώσης καὶ ἐν τάχει συνάξαντες ἀφ' ἑκάστου μοναστηρίου οὐσιώδη καὶ γενναίαν βοηθείας ποσότητα προφθάσατε ταύτην ἐγκαίρως, ὅτι περιμένομεν ἐξάπαντος ἰδεῖν καὶ ὑμᾶς καταγραφομένους ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν φιλογενῶν συνδρομητῶν, ἵνα πρὸς τοῖς λοιποῖς καταστέψωμεν ἅπαντας καὶ μὲ τὰς ἐγκαρδίους ἡμῶν εὐλογίας. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις εἴη μετὰ τῆς ὁσιότητος ὑμῶν.

͵αωνγ´ Φεβρουαρίου ια´.

† Ὁ ***Κωνσταντινουπόλεως*** εὐχέτης ὑμῶν.

Γ'

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΙΣ ΤΗΣ ΕΝ ΧΑΛΚΗι Ι. ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ (58).

Τὸ εὐαγὲς τοῦτο μοναστικὸν σκήνωμα, πολλὴν ἀπὸ ἀρχῆς ἐφελκύσαν τὴν προσοχὴν καὶ τὴν μέριμναν μεγάλων καὶ σεβασμίων τῆς Ἐκκλησίας προσωπικοτήτων, διήνυσε βίον ὁλοκλήρων αἰώνων ἄλλοτε μὲν ἰδὸν ἡμέρας δόξης καὶ χαρᾶς, ἄλλοτε δὲ διελθὸν διὰ περιπετειῶν καὶ στενοχωριῶν καὶ δὴ καὶ φθάσαν μέχρι καταστροφῆς. Ἀλλ' ἡ θεία Πρόνοια, ἡ τῷ παναγίῳ ὀνόματι αὐτῆς, ὡς Ζωαρχικῆς Τριάδος, σκέπουσα καὶ διαφυλάττουσα τὴν Χαλκίτιδα ταύτην ἱερὰν μονήν, ὄχι μόνον διέσωσεν αὐτὴν ἀπὸ ἐρημώσεως, ἀλλὰ καὶ συνέδεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς ἀμεσώτερον πρὸς τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν ἀναστήσασα σὺν ἄλλοις τε πάλαι καὶ τελευταῖον ἀνακαινιστὴν αὐτῆς Γερμανὸν τὸν Δ'.

Προτιθέμενοι νῦν νὰ ἐξιστορήσωμεν τὸ ἔργον τούτου ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἱ. ταύτην μονὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος νομίζομεν ἐπάναγκες ὅπως συντόμως ἀνασκοπήσωμεν καὶ τὰ ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως ταύτης μέχρι τοῦ ἀνακαινισμοῦ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου πρωθιεράρχου.

***

α'] **Αἱ πρῶται ἱστορικαὶ πληροφορίαι περὶ τῆς ἱερᾶς μονῆς.**

Θεόδωρος ὁ Στουδίτης μὴ στέργων νὰ ἐπικοινωνήσῃ πρὸς τὸν ἀποκατασταθέντα εἰς τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ Οἰκονόμον τῆς Μ. Ἐκκλησίας Ἰωσὴφ—τὸν τελέσαντα τὸν παράνομον γάμον Κωνσταντίνου τοῦ ΣΤ' καὶ τῆς Θεοδότης—ἀπηλάθη τῆς μονῆς αὐτοῦ καὶ τῆς Βυζαντίδος, «ἐν νήσῳ ὑπερορισθεὶς τῶν πρὸ τοῦ ἄστεος», μετὰ καὶ δύο ἄλλων συμφρόνων

(58) Μονογραφία καλλίστη περὶ τῆς ἱ. ἡμῶν μονῆς παραμένει πάντοτε τὸ ἔργον τοῦ ἀγαπητοῦ ἐν Χῷ ἀδελφοῦ Μ. Παραμυθίας καὶ Πάργας κ. Ἀθηναγόρα ὑπὸ τὸν τίτλον «Αἱ ἱστορικαὶ μοναὶ τῆς νήσου Χάλκης. Ἡ Μονὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος». ὑπὸ ***Μ. Πρωτ. Ἀθηναγόρα.*** ΚΠολις. 1921. — Σχετικὰ ἀξιοσύστατα καὶ τὰ ἑξῆς: ***Μητροπολ. Κυζίκου Καλλινίκου*** περὶ τῆς ἱ. μονῆς ἁγίας Τριάδος Χάλκης καὶ τῆς ἐν αὐτῇ Θεολογικῆς Σχολῆς διάλεξις. Ἀθῆναι. 1925 — ***Κωνσταντινιὰς*** παλαιά τε καὶ νεωτέρα (τοῦ ἀπὸ Σιναίου Κωνσταντίου Α'). Βενετία. 1824. σ. 166 ἑξ. — Ὑπόμνημα ἱστορικὸν περὶ τῆς κατὰ τὴν Χάλκην μονῆς τῆς Θεοτόκου ὑπὸ ***Βαρ-***

αὐτῷ, τοῦ Ἰωσὴφ καὶ τοῦ Πλάτωνος, «οὐχ ἅμα καὶ κατὰ τὸ αὐτό, ἀλλὰ διεζευγμένως τούτων ἕκαστον εἰς ἄλλην καὶ ἄλλην (νῆσον) παραφυλάττεσθαι» (59). Καίτοι δὲ διὰ τῶν ὡς ἄνω ἐπιφερομένων δὲν καθορίζεται ἡ νῆσος, εἰς ἣν ἀπεστάλη ὁ ἱ. οὗτος πατήρ, ὅμως ἐξ ὅσων ὁ ἴδιος σημειοῖ που, φαίνεται ὅτι πρόκειται περὶ τῆς νήσου Χάλκης (60), ἐν ᾗ διετέλεσεν ἐπὶ δύο ἔτη [809—811] ἔγκλειστος ἐν φυλακῇ καὶ ὑπὸ περιορισμὸν αὐστηρὸν μὲν κατ᾽ ἀρχάς, ἠπιώτερον δέ, ὡς εἰκάζεται, καταστάντα ἀργότερον (61). Ἐν τῇ Χαλκίτιδι ταύτῃ νήσῳ διαμένων ὁ ἱερὸς Θεόδωρος ἔγραψε πρὸς τοὺς πατέρας τῆς ἱ. μονῆς Στουδίου ἀναφέρων τὸν αἰφνίδιον θάνατον τοῦ ***καθηγουμένου*** [ἀνωνύμως] ***τῆς Χαλκίτου***, ἐπισυμβάντα τῷ 810 (62). Ἀργότερον δέ, ἤτοι μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκ τῆς γ' αὐτοῦ ἐξορίας — μετὰ τὸ 820 — γράφων πρὸς τὴν Θεοδοσίαν ***[τὴν κυρίαν δέσποιναν]***, χήραν Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, ἀποσταλεῖσαν εἰς Χάλκην «ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας» μετὰ τοῦ ἐπιζήσαντος υἱοῦ αὐτῆς Βασιλείου ***[τοῦ κυρίου καὶ δεσπό-***

θολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ. ΚΠολις. 1846. σ. 10 ἑξ. — Ἡ Κωνσταντινούπολις ὑπὸ ***Σκαρλ. Βυζαντίου.*** ΚΠολις. 1862. τόμ. Β'. σ. 300 ἑξ.—Les îles des princes par Gustave Schlumberger ἔκδ. β'. Paris. 1925. σ. 124 ἑξ.—R. Janin, les îles des princes. Etude historique et topographique ἐν Echos d'Orient. τόμ. 27 (1924) σ. 324 ἑξ.

(59) Migne τόμ. 99 σ. 160. 269. 840. — ***Μ. Ἑλλ. Ἐγκυκλ.*** τόμ. ΙΒ' σ. 517.— Hergenrœther. Histoire de l'église. Paris. 1886. t. III. p. 88.

(60) Cozza Luzi, Parvae et magnae catecheseis Th. Studitae. Romae 1888. τόμ. 9ος σ. 31.—Migne 99 σ. 1629.—***Μ. Πρωτ. Ἀθηναγόρα*** ἔνθα ἀνωτ. σ. 3. — ***Κυζίκου Καλλινίκου*** ἔνθα ἀνωτέρω σ. 4.

(61) Ἐπιστέλλων τῷ Ρώμης Λέοντι ἐσημείου : «.....παρ' ἐμοῦ δὲ μόνου τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ***τηρουμένου ἐν φυλακῇ*** ἡ ἐπιστολή, διὰ τὸ τὸν πατέρα καὶ σύνδουλόν μου τὸν ἔγκλειστον, τόν τε ἀρχιεπίσκοπον τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἀδελφὸν ἡμῶν, εἰς ἑτέρας νήσους ὡσαύτως τηρεῖσθαι». Γράφων δὲ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Ἰωσὴφ ἐσημείου ὅτι ὁ φυλακίτης αὐτοῦ (custus) «***ἐχαύνωσε καὶ τὴν φυλακὴν*** προτρεπόμενος (αὐτόν, τὸν Θεόδωρον) εἰς ἀνάπαυσιν». (Migne τόμ. 99 σ. 1020. 1029. 1068).

(62) Cozza Luzi, Parvae κλπ. ὡς ἀνωτ. σ. 31. «Καὶ φοβερὸς μὲν ὁ θάνατος ἀκουτιζόμενος· φοβερώτερος δ' ἐστιν ὁπηνίκα ὀφθαλμοῖς ὑπολαμβάνηται, ὅπερ ἡμεῖς πρὸ ἓξ ἡμερῶν ***ἐν τῷ*** τῆς ***Χαλκίτου καθηγουμένῳ*** ἱστορήσαμεν· ἐπειδὴ γὰρ κατελάβομεν αὐτὸν τὰ τελευταῖα πνέοντα συνεξέστημεν ἐπὶ τῷ γεγονότι πῶς ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ μεθ' ἡμῶν ἦν καὶ ἀφ' ἡμῶν ἀπέστη παραδοθεὶς τῷ τάφῳ. Καὶ ὄντως φρικτὸν τὸ ἄκουσμα καὶ ἐξαίσιον τὸ ὅραμα. Εἴρηκεν οὖν ἔτι ἐμπνέων ὁ μακάριος τοιάνδε φωνήν : ἐφθάσθην· μικρὸν καὶ τῷ λόγῳ ἐπισείσας καὶ τὴν κεφαλὴν σὺν τῇ χειρὶ καὶ τὸν μὲν τρόπον οὐκ ἐξεκάλυψεν, ἡμεῖς δὲ ἤσθημεν οὗτινος χάριν τὸ ἀπορώμενον»· — ὅρα καὶ Parva Catechesis S. Patri Theodori Studiti ὑπὸ Emmanuel Auvray. Parisis, 1891 σ. 46 (ἔνθα καί τις διαφορὰ τοῦ κειμένου : «.....ἐφθάσθην μικρόν, ὁμοῦ τῷ λόγῳ ἐπισπάσας καὶ τὴν κεφαλὴν..... οὗτινος χάριν τὸ ἀπορούμενον»).

του] «εἰς κατοικητήριον διαίτης», ἐξέφραζε τὴν λύπην αὐτοῦ, διότι ἐξ αἰτίας τῆς ἀποστολῆς ταύτης «ἀδελφότης ὅλη σὺν καθηγουμένῳ τῆς πάλαι οἰκείας μονῆς ἐξεώθη καὶ νῦν ὧδε κἀκεῖσε περιφέρεται», διατυπῶν ἅμα καὶ τὴν παράκλησιν ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ θεραπεία τοῦ προσγενομένου κακοῦ (63). Ἄλλοτε δὲ πάλιν, ἐν ἐπιστολῇ αὐτοῦ—κατὰ τὸ 823—ἐπῄνει τὸν ἡγούμενον τῆς μονῆς Ἰωάννην ὡς διὰ πολλῶν κόπων καὶ ἱδρώτων κτίσαντα τὸ μοναστήριον τοῦτο, **«τῶν κυκλόθεν νήσων ὑπολάμπον τῇ θέσει τοῦ τόπου»** (64), ἐπιστέλλων δὲ καὶ πρὸς ἐπίσκοπόν τινα Ἀντώνιον ἐσημείου τὸν θάνατον [περὶ τὸ 826] τοῦ ἐν λόγῳ ἡγουμένου καταλέγων ἅμα αὐτὸν μεταξὺ τῶν «κλεινῶν ἀδελφῶν καὶ πατέρων», ὁμολογητῶν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως (65).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ἀσφαλῶς ὅτι ἤδη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ θ΄ αἰῶνος ὑφίστατο μονὴ ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ, καταστᾶσα μετ᾽ οὐ πολὺ εὐρυτέρα καὶ περίβλεπτος—«ὑπολάμπουσα τῶν κυκλόθεν νήσων τῇ θέσει τοῦ τόπου»—ἔχουσα δὲ πάντως καὶ ὀργάνωσίν τινα, ἐφ᾽ ὅσον ἠρίθμει σὺν τῷ καθηγουμένῳ καὶ ὁλόκληρον ἀδελφότητα συνασκουμένων πατέρων. Ἐὰν ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ ἐνεκλείσθη ὁ ἱ. Θεόδωρος, τοῦτο δὲν εἶναι ἀπολύτως βέβαιον (66)· δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ ὡς βεβαία ἡ ἐν

(63) Ἡ ἐπιστολὴ ἔχει πλήρως ἐν τοῖς σχετικοῖς οὕτω: «.....Ἐπειδὴ δὲ ἀπεδόθη ὑμῖν παρὰ τοῦ μεγάλου βασιλέως ἡ νῆσος τῆς Χαλκίτου εἰς κατοικητήριον διαίτης οὐ μικρῶς ἐλύπησεν οὐχ ἡμᾶς μόνον ἀλλὰ καὶ πολλοὺς τῶν πατέρων, ὅτι ἀδελφότης ὅλη σὺν καθηγουμένῳ τῆς πάλαι οἰκείας μονῆς ἐξεώθη καὶ νῦν ὧδε κἀκεῖσε περιφέρεται· καὶ ὅτι ὤφθημεν ἀνοίγοντες γλώσσας ἐπὶ προτέραις δυσφημίαις. Ὅμως ἐπειδὴ ἀπελογήσασθε διὰ τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν Κλήμεντος, τοῦ εὐλαβεστάτου ἡγουμένου, οὕτως καὶ οὕτως ὑπάρξαι τὴν ὑπόθεσιν ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας, ἀπελύθημεν τῆς λύπης. Τοῦτο δὲ παρακαλοῦμεν, ὅσον ἐνδέχεται ἐκβιάσασθαι ὑμᾶς θεραπεῦσαι τὸ ἄλγος τῶν ἐξιόντων». (Migne 99 σ. 1621. — ὅρα καὶ Baronii Annales Ecclesiastici ed. Treiner. 1864. vol. 34 p. 53. — *Κ. Παπαρρηγοπούλου* Ἱστορία τοῦ ἑλλ. ἔθνους τόμ. Γ΄, Ἀθῆναι 1902 σ. 688)

(64) Cozza Luzi, ep. V p. 6.—*Μ. Πρωτ. Ἀθηναγόρα*, ἔνθα ἀνωτ. σ. 4.

(65) Migne 99 σ. 1629.—*Μ. Πρωτ. Ἀθην.*, ἔνθα ἀνωτ. σ. 4. 134. 135.

(66) Ἐν τῇ φυλακῇ τῆς Χαλκίτου διαμένων συνέταξε 4 ἐπιγράμματα (Migne 99 σ. 1804), ὧν τὸ δεύτερον ἔχει οὕτω:

«Ἔσχες με, κέλλα, τὸν ξένον παρ᾽ ἐλπίδα.
Εὗρον δ᾽ ἐγώ σε φιλτάτην παροικίαν.
Βυζαντὶς ἡ πόλις με βάλλει κἀνθάδε.
Λαθοῦσα τ᾽ αὕτη προσπαθείας ἐξάγει».

Δυσκόλως ἐκ τοῦ ἐπιγράμματος τούτου, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον ἐκ τῶν τριῶν ἄλλων συνάγεται ἡ ἐν τῇ μονῇ τῆς Χαλκίτου ἔγκλεισις τοῦ ἱ. Θεοδώρου. Ἐπίσης καὶ ἐκ τῆς ἀφηγήσεως περὶ τοῦ αἰφνιδίου θανάτου τοῦ καθηγουμένου τῆς Χαλκίτου—περὶ οὗ ὅρα σημ. 62—δὲν ἐξάγεται ἀπολύτως ἡ ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ διαμονὴ τοῦ ἱ.

αὐτῇ διαμονὴ τῆς Θεοδοσίας καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Βασιλείου, ἔστω καὶ **προσωρινή** (67).

Γεννῶνται ὅμως ἐρωτήματά τινα: ***πότε*** ἀκριβῶς ἱδρύθη καὶ ***τὶς*** ἦτο καὶ ***πῶς*** ἀρχικῶς ὠνομάζετο ἡ μονὴ αὕτη ; Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον οὐδὲν γινώσκομεν. Ἐθεμελιώθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ θ' αἰῶνος ἢ προϋπῆρξε τούτου ; Ἦτο κτίσμα εὐλαβοῦς αὐτοκράτορος ἢ αὐτοκρατείρας κατ' ἀναλογίαν καὶ πρὸς ἄλλους βασιλικοὺς ἱδρυτὰς ἱ. μονῶν, ἢ διετέλεσε τὸ πρῶτον μοναχοῦ τινος εὐτελὲς καταγώγιον ἐξελιχθὲν σὺν τῷ χρόνῳ εἰς περιωπὴν μοναστηρίου ; Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, διετυπώθη ἡ γνώμη ὅτι εἶναι ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν ἐν Χάλκῃ σήμερον ἱερὰν ἡμῶν μονὴν τῆς ἁγίας Τριάδος διὰ τὸν μοναδικὸν λόγον ὅτι τὸ γραφὲν περὶ τοῦ μοναστηρίου τῆς Χαλκίτου—«***ὡς καὶ τῶν κυκλόθεν νήσων ὑπολάμποντος τῇ θέσει τοῦ τόπου***» — εὑρίσκει τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ἐν τῇ τοποθεσίᾳ, ἣν κατέχει ἡ ἱ. αὕτη μονή. Ὁμολογοῦμεν ὅτι τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο δὲν ἀφίνει καὶ ἡμᾶς ἀνεπηρεάστους (68), τόσῳ δὲ μᾶλλον ὅσῳ δὲν γνωρίζομεν

πατρός, διότι ἦτο δυνατὸν ἐπωφελούμενος τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ποιᾶς τινος ἐλευθερίας — περὶ ἧς ὅρα σημ. 61 — νὰ μεταβαίνῃ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἀπὸ τῆς κέλλας του εἰς τὴν μονήν, καὶ ἐπισκέπτηται τοὺς ἐν αὐτῇ, μάλιστα ὅταν ἐπρόκειτο περὶ στιγμῶν ἐπιθανατίων. — Ὅρα καὶ **R. Janin** ἔνα ἀνωτ. σ. 324-5. — Ὁ **Abbé Marin** (les moines de Constantinople depuis la fondation de la ville jusqu'à la mort de Photius (330-898). Paris. 1897 σ. 35-36) φρονεῖ ὅτι ὁ Στουδίτης διέμεινεν ἐπὶ δύο ἔτη ἐξόριστος ἐν τῇ ἱ. μονῇ τῆς Θεοτόκου ἐν Χάλκῃ. Ἀλλ' ἡ γνώμη αὕτη δὲν ἵσταται, διότι τοιαύτη μονὴ δὲν ὑπῆρχε κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἐν Χάλκῃ. Ὅρα σημ. 69.

(67) ***Μ. Πρωτ. Ἀθηναγ.*** ἔνθα ἀνωτ. σ. 15 ἑξ. — ***Κυζίκου Καλλινίκου*** ἔνθα ἀνωτ. σ. 5. 9. Ὁ σεβ. συγγραφεὺς ζητεῖ νὰ ἀναιρέσῃ τὸν **R. Janin** (ἔνθα ἀνωτ. σ. 352) θεωροῦντα «ἐκπληκτικὸν ὅτι μία πριγκήπισσα ἐνεκλεισθη εἰς μοναστήριον ἀνδρῶν, πρᾶγμα ὅπερ, λέγει, δὲν ἦτο σύνηθες τοῖς Βυζαντινοῖς».—Σημειωτέον καὶ τοῦτο ὅτι—κατὰ τὴν λατινικὴν μετάφρασιν τῆς πρὸς τὴν Θεοδοσίαν ἐπιστολῆς τοῦ ἱ. Θεοδώρου—ἡ παραμονὴ αὐτῆς ὡρίσθη ***διετής***. «... **Chalcita insula ... designata fuit ... ad domicilium habitationis per duos annos ...**». (**Migne** 99 σ. 1622. Ὅρα καὶ **Emm. Auvray** ἔνθα ἀνωτέρω σ. 638).

(68) ***Μ. Πρωτ. Ἀθηναγ.*** ἔνθα ἀνωτ. σ. 4. — ***Κυζ. Καλλινίκου*** ὡς ἀνωτ. 4. Ὁ **R. Janin** (ὡς ἀνωτ. σ. 330) δὲν παραδέχεται μὲν τὴν γνώμην τοῦ Ἀθηναγόρα πρώτου ταυτίσαντος τὰς δύο μονάς, θεωρεῖ ὅμως καὶ ἀδύνατον τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος ἐλλείψει μαρτυριῶν. — Θαυμασίαν περιγραφὴν τῆς τοποθεσίας, ἐν ᾗ ἡ ἱ. μονὴ τῆς ἁγ. Τριάδος, συμπίπτουσα κατ' οὐσίαν πρὸς ὅ,τι ὑπονοεῖ ἡ φράσις «ὑπολάμπον τῶν κυκλόθεν νήσων τῇ θέσει τοῦ τόπου», συναντᾷ τις παρὰ ***Σκαρλάτῳ Βυζαντίῳ*** (ἔνθ. ἀνωτ. σ. 300), τῷ συγγραφεῖ τῆς ***Κωνσταντινιάδος*** (ὡς ἀνωτ. σ. 166), καὶ **G. Schlumberger** ὡς ἀνωτ. σ. 124.

ὑπάρξασαν ἄλλην μονὴν ἐν Χάλκῃ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην (69). Ὡς πρὸς δὲ τὸ τρίτον, ἀγνοοῦμεν ἀπολύτως ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἔφερεν ὄνομα ἡ μονὴ τῆς Χαλκίτου. Προκειμένου περὶ τῶν ὀνομασιῶν τῶν ἀποδιδομένων εἰς αὐτήν, οἷαι δὲ ἀναφέρονται : ***Σιών***, ***Νέα Σιών***, ***Ἔσοπτρον***, ***Κάτοπτρον***, ***Περίβλεπτος***, αὗται μεταγενεστέρως οὕτως ἢ ἄλλως ἐφευρεθεῖσαι καὶ δοθεῖσαι, δὲν δύνανται νὰ λύσωσι τὸ ζήτημα τῆς πρώτης καὶ ἀρχικῆς ὀνομασίας τῆς μονῆς. Πάντως δέ, καθ' ἡμᾶς, ἀποκλείεται πᾶς λόγος περὶ τῆς ὀνομασίας «τῆς ***ἁγίας Τριάδος***», διότι δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι θὰ ἀπεσιωπᾶτο, ἰδίως ἀπὸ μέρους τοῦ ἱ. Θεοδώρου, ἡ ὀνομασία αὕτη εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ μονὴ θὰ ἐσεμνύνετο ἤδη ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Τριάδος (70). Τὸ ὄνομα τοῦτο ***(μονὴ τῆς ἁγίας Τριά-***

(69) Ἐν Χάλκῃ εὑρίσκοντο ἀπὸ αἰώνων δύο ἕτεραι μοναί, ἡ τῆς ***Παναγίας Θεοτόκου***, τῆς ἐπιλεγομένης ***Καμαριωτίσσης***, καὶ ἡ τοῦ ***Ἁγίου Γεωργίου***, ἐπιλεγομένου τοῦ ***Κρημνοῦ***. Ἡ πρώτη ἀναφέρεται τὸ πρῶτον τῷ 1372 ὑπάρχουσα, πιθανὸν δὲ καὶ ὡς ἱδρυθεῖσα τότε (Ἱερὰ Μονὴ τῆς Θεοτόκου ἐν Χάλκῃ ὑπὸ ***Σελευκείας Γερμανοῦ*** ἐν Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ ἔτος ΚΔ' (1914) σ. 87 καὶ ἑξῆς. — ἡ ἀναστήλωσις τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας διὰ τῆς εὐτυχοῦς ἀνακαλύψεως τοῦ Μ. Σελευκείας Γερμανοῦ ὑπὸ ***Μ. πρ. Νικομηδείας Φιλοθέου***, αὐτόθι σ. 203 καὶ ἑξῆς.— Ὅρα καὶ ***Κωνσταντινιάδα*** ἔνθ. ἀνωτ. σ. 163 καὶ ἑξῆς. — ***Σκαρλ. Βυζαντίου*** ὡς ἀνωτ. σ. 303.—***Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ*** ὑπόμνημα ἱστορικὸν κ.λ.π. ὡς ἀνωτ. σ. 13.—***Ξενοφ. Μογέ***, ἡ ἐν Χάλκῃ ἑλληνοεμπορικὴ σχολή. ΚΠολις 1875. σ.32. —**G. Schlumberger** ὡς ἀνωτ. σ. 105 ἑξ.) Ἡ δευτέρα μονή— ἡ τοῦ ἁγίου Γεωργίου — εἶναι νεωτέρα, ἀνοικοδομηθεῖσα ὑπὸ ***Ἰωαννικίου Καρατζᾶ***, μητροπολίτου Χαλκηδόνος καὶ εἶτα Πατριάρχου ΚΠόλεως. (Ὅρα ***Κωνσταντινιάδα*** ὡς ἀνωτ. σ. 167 καὶ τὰς λοιπὰς ὡς ἄνω παραπομπάς).

(70) Ὁ συγγραφεὺς τῆς ***Κωνσταντινιάδος*** (ὡς ἀνωτ. σ. 166) σημειοῖ: «τὸ μονύδριον αὐτὸ ἐλέγετο πρότερον ***τῆς Σιὼν*** καὶ ἑπομένως ὠνομάσθη τῆς ἁγίας Τριάδος τοῦ Ἐσόπτρου». — Ὅρα καὶ **R. Janin**, ὡς ἀνωτέρω σ. 330. — Ὁ Σκαρλάτος (ἔνθ. ἀνωτ. 300) λέγει ὅτι ἡ μονὴ τῆς ἁγίας Τριάδος «ἐπωνομάζετο πρότερον ***Τῆς Σιών***, διότι ἦτον, φαίνεται, μετόχιον εἴτε τῶν Ἱεροσολύμων εἴτε τοῦ Σινᾶ ὄρους, προσεπονομασθεῖσα ἔπε τα, διὰ τὸ περίοπτον τῆς θέσεως, ***Κάτοπτρον***».—Κωνσταντῖνος ὁ Μ. Οἰκονόμος ἐν τῷ πρὸς τὴν μονὴν ἐπιγράμματι αὐτοῦ ἀναφέρει ὅτι ὁ ἱ. Φώτιος κτίσας τὴν ἱ. μονὴν «***Νέαν*** ἐξονόμηνε ***Σιών***», ὁ δὲ ἀνακαινίσας αὐτὴν Μητροφάνης ὁ Γ' ἐκάλεσεν αὐτὴν ***Ἔσοπτρον*** (Σκαρλ. Βυζαντίου ἔνθ. ἀνωτ. σ. 301). — ***Μ. Πρωτ. Ἀθηναγ.*** σ. 21. 41. 42. 45). Τὴν μονὴν καλεῖ τοῦ ***Ἐσόπτρου*** καὶ ὁ ξενισθεὶς ἐν αὐτῇ κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1576 Θεοδόσιος ὁ Ζυγομαλᾶς (***Β. Α. Μυστακίδου*** διάφορα ἄρθρα ἐν περιοδ. Ἑλλ. Φιλ. Συλλ. τόμ. ΚΖ' σ. 374 — ἐν Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ ἔτος Ι' (1890) σ. 190—ΙΔ' (1894) σ. 284— ἐν ***Ν. Ποιμένι***. ΚΠολις. 1922. σ. 469). Ὁ Καισάριος Δαπόντε (***Μ. Πρωτ. Ἀθηναγόρα*** ὡς ἀνωτ. σ. 42 — ***Κυζίκου Καλλινίκου*** ὡς ἀνωτ. σ. 22) καλεῖ αὐτὴν ***Περίβλεπτον***.

δος) ἀναγινώσκομεν, κατὰ τὸ β΄ ἥμισυ τοῦ ι΄ αἰῶνος ἐπὶ σφραγῖδος ἀνευρεθείσης, περὶ ἧς κατωτέρω ὁ λόγος. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι οὔτε καὶ πρὸς τὴν γνώμην προσχωροῦμεν, τὴν βαπτίσασαν τὴν μονὴν ταύτην εἰς ***μονὴν τῶν δεσποτῶν*** ὅλως πρωθυστέρως, ἐκ τῆς διαμονῆς δηλ. ἐν αὐτῇ τῆς ***κυρίας δεσποίνης*** Θεοδοσίας καὶ τοῦ ***κυρίου καὶ δεσπότου*** υἱοῦ αὐτῆς Βασιλείου, περὶ ὧν ἀνωτέρω ὡμιλήσαμεν (71). Ἀντικειμενικὴ μελέτη τοῦ ζητήματος θὰ ἀποδείξῃ ἀσφαλῶς τὴν ***προϋπαρξιν*** ἄλλης μονῆς, ὑπὸ τὸ ὄνομα ***μονῆς τῶν δεσποτῶν*** (72), ἐν ᾗ τὸ πρῶτον ἐνεκλείσθη ἡ Θεοδοσία καὶ ἐξ ἧς ἀπεστάλη ἔπειτα εἰς τὴν ***νῆσον τῆς Χαλκίτου***, καὶ ὡρισμένως εἰς τὴν ἐν αὐτῇ μονήν, ἐν συνοδείᾳ καὶ τοῦ ἐπιζήσαντος ἐν τῇ νήσῳ Πρώτῃ υἱοῦ αὐτῆς Βασιλείου (73).

(Ἕπεται συνέχεια).

† Ο ΣΑΡΔΕΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

---

(71) ***Μ. Πρωτ. Ἀθηναγ.*** ἔνθα ἀνωτ. σ. 5 καὶ ἑξῆς.— ***Κυζίκου Καλλινίκου*** ὡς ἀνωτ. σ. 5. 8.

(72) Λέων ὁ Γραμματικὸς ἀναφέρει ὅτι ὁ νόθος υἱὸς τοῦ Ἡρακλείου «Ἡρα κλεωνᾶς ἐβασίλευσεν ἅμα Μαρτίνῃ τῇ μητρὶ αὐτοῦ μῆνας τέσσαρας... οὐκ ἐτάφη δὲ βασιλικῶς ὁ Ἡρακλεωνᾶς, ἀλλὰ διωχθεὶς ἐκ τῆς βασιλείας καὶ ἰδιωτεύων μέχρι τελευτῆς αὐτοῦ ἐτάφη ἐν ***μοναστηρίῳ τῷ δεσποτικῷ*** (in dominico monasterio, κατὰ τὴν λατιν. μετάφρασιν) σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μαρτίνῃ» (ἔκδ. Βόννης σ. 157). Τὸ αὐτὸ ἀναφέρει καὶ Γεώργιος ὁ Κεδρηνὸς (ἔκδ. Βόννης, τόμ. Α΄, σ. 754) σημειῶν ἁπλῶς ὅτι ἐτάφη ***ἐν τῷ μοναστηρίῳ*** ἄνευ τῆς λέξεως ***δεσποτικῷ***, ἥτις ὅμως ὑπάρχει ἐν τῇ λατινικῇ μεταφράσει (in dominico monasterio).

Τὸ μοναστήριον τοῦτο, καθ' ἡμᾶς, συγγενεῦον πρὸς τὴν «μονὴν τῶν δεσποτῶν» φρασεολογικῶς τε ***(μοναστήριον δεσποτικὸν — μονὴ τῶν δεσποτῶν)***, καὶ ἀπό γε προορισμοῦ ***(ταφὴ δεσποτῶν – κάθειρξις δεσποτῶν)*** δύναται νὰ θεωρηθῇ ἓν καὶ τὸ αὐτό, αὐτὴ αὕτη δηλ. ἡ μονὴ τῶν δεσποτῶν, προϋπάρχουσα οὕτω καὶ αὐτῆς τῆς ταφῆς τῶν ἐκθρονισθέντων (τῷ 642) δεσποτῶν Ἡρακλεωνᾶ καὶ Μαρτίνης. Ὡς πρὸς τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἔκειτο αὕτη, οὐδὲν θετικὸν γινώσκομεν. Ἐὰν ἀποκλείσωμεν τὴν γνώμην τοῦ ἀοιδίμου Ξενοφ. Σιδερίδου (περιοδ. Ἑλλ. Φιλ. Συλλ. ἔτος ΛΒ' ΚΠολις 1911 σ. 121) περὶ πιθανοῦ ταυτισμοῦ τῆς ***μονῆς τῶν δεσποτῶν*** πρὸς τὴν ἐπ' ὀνόματι τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου λεγομένην ***μονὴν τοῦ μητροπολίτου*** ἢ ***μοναστήριον τῶν μητροπολιτῶν***, τὴν εἰς τὸ ***Πετρίον*** ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Β΄ (685-95 καὶ 705-11) ἱδρυθεῖσαν, θεωροῦμεν πιθανωτέραν τὴν ἄλλην γνώμην τὴν τοποθετοῦσαν αὐτὴν γενικῶς ἐντὸς τῆς πρωτευούσης (**Abbé Marin, les moines de Constantinople** ὡς ἀνωτέρω, σ. 34. Ὅρα καὶ σ. 30. 40. — **C. Baronii, annales ecclesiastici.** Τόμ. 14. Paris. 1887 σ. 53 «illudque intra urbem Constantinop. extitisse». Ὅρα καὶ σ. 823 σημ. 23. 13. — Πρβλ. καὶ **R. Janin** ἔνθα ἀνωτ. σ. 331).

(73) Οἱ μετὰ Θεοφάνη γράψαντες σημειοῦσι (ἔκδ. Βόννης σ. 46) «... τῇ μητρὶ μὲν καὶ γαμετῇ εἰς ***τὴν μονὴν τὴν οὕτω καλουμένην τῶν δεσποτῶν*** ἐν ἀσφαλεῖ ζῆν κελεύσας αὐθεντικῶς (ὁ Μιχαήλ), τοὺς ἄρρενας δὲ τῶν παίδων ἐν τῇ Πρώτῃ νήσῳ».—Ἰωάννης ὁ Ζωναρᾶς (Migne τόμ. 134 σ. 1381): «τὴν μὲν (γαμετὴν) ***ἐν τῇ***

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Δημοσιεύομεν ἐνταῦθα Ἐπιστολὴν τοῦ Ἐντιμολογιωτάτου Ἄρχοντος Διδασκάλου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κ. Δ. Αἰγινήτου, ἀντιπροσωπεύοντος τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ ἐτῶν εἰς τὰς Διεθνεῖς ἐπὶ τοῦ Ἡμερολογιακοῦ ζητήματος Διασκέψεις, ὅστις ὑποβάλλει τὰς ἀποκρυσταλλωθείσας γενικὰς τοῦ ζητήματος κατευθύνσεις, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θὰ ἀποφασίσῃ ἡ κατὰ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον [26] συνερχομένη παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἐθνῶν Διεθνὴς Συνέλευσις.

Ἐν Παρισίοις, τῇ 23 Ἰουνίου 1931.

Παναγιώτατε,

Ἀποκρινόμενος εἰς τὸ ἀπὸ 8 λήγοντος Γράμμα τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσω Αὐτῇ τὰ ἑξῆς:

Ἡ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύσω τὴν Ἐκκλησίαν, καθὼς καὶ ἡ πρὸ μικροῦ συνελθοῦσα ἐν Γενεύῃ, ὅπως προπαρασκευάσῃ τὰς ἐργασίας τῆς κατὰ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον συνερχομένης, παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἐθνῶν, Διεθνοῦς Συνελεύσεως πρὸς ὁριστικὴν λύσιν τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος,

---

μονῇ καθεῖρξε ***τῶν δεσποτῶν***, τοὺς δὲ εἰς τὴν Πρώτην καλουμένην νῆσον περιορίσας ἅπαντας τῆς ἀρρενωπίας ἐστέρησε».—Συμεὼν ὁ Μάγιστρος (**Migne** τόμ. 109 σ. 680): «τήν τε γαμετὴν αὐτοῦ ***ἐν τῇ τῶν δεσποτῶν μονῇ*** ἀπαγαγεῖν, Συμβατίῳ δὲ τῷ υἱῷ τῷ κατὰ τὸ στέψιμον μετονομασθέντι Κωνσταντίνῳ καὶ τοῖς λοιποῖς Βασιλείῳ τε καὶ Γρηγορίῳ ἅμα Θεοδοσίῳ, ἐν τῇ Πρώτῃ νήσῳ ἀποκείραντες μοναστὰς πεποιήκασι».—Γεώργιος ὁ Μοναχὸς (**Migne** τόμ. 109 σ. 840) καὶ Λέων ὁ Γραμματικὸς (Migne τόμ. 108 σ. 1041) σημειοῦσι μόνον τὴν μεταφορὰν τῶν παίδων εἰς τὴν νῆσον Πρώτην, μόνον δὲ ὁ Ἰωσὴφ Γενέσιος (**Migne** τόμ. 109 σ. 1022) σημειοῖ τὴν μεταφορὰν εἰς τὴν νῆσον Πρώτην ***καὶ*** τῆς «συμβίου (Θεοδοσίας) σὺν τοῖς τέσσαρσι παισί». Σχετικὰ ὅρα: **Abbé Marin** ὡς ἀνωτ. σ. 33. 34.

Τὰ ἀνωτέρω καταλήγουσιν εἰς τὸ ἀκλόνητον συμπέρασμα ὅτι εἰς τὴν ***προϋπάρχουσαν*** ἤδη μονὴν τῶν δεσποτῶν ἐνεκλείσθη ἡ γαμετὴ καὶ ἡ μήτηρ Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, καθ' ὃν χρόνον τὰ τέσσαρα αὐτοῦ ἄρρενα τέκνα ἐξωρίζοντο εἰς ***τὴν νῆσον Πρώτην*** καὶ ὅτι — ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐπιστολὴν Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου πρὸς τὴν Θεοδοσίαν — μετηνέχθη ἀργότερον ἡ τελευταία αὕτη ***ἐκ τῆς μονῆς τῶν δεσποτῶν*** μετὰ τοῦ ἐπιζήσαντος ***ἐν Πρώτῃ*** υἱοῦ αὐτῆς ***εἰς τὴν νῆσον τῆς Χαλκίτου***, ἥτις «ἀπεδόθη αὐτοῖς παρὰ τοῦ μεγάλου βασιλέως (Μιχαὴλ τοῦ Τραυλοῦ) εἰς κατοικητήριον διαίτης».

ἀφοῦ ἐξήτασαν τὰ εἰς αὐτὰς ὑποβληθέντα σχετικὰ σχέδια καὶ τὰς γνώμας τῶν εἰδικῶν Ἐθνικῶν Ἐπιτροπῶν καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ***σταθεροποίησιν τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα*** καὶ τὴν ***γενικὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ἡμερολογίου***, κατέληξαν εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα:

1ον] Ὡς πρὸς τὴν σταθεροποίησιν τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, πανταχόθεν ἐξεφράσθη ἡ γνώμη, καὶ ἰδίως ἐπιμόνως ἐκ μέρους τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων, ὅτι αὕτη πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ, ἀφιεμένης τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς.

2ον] Ὡς πρὸς τὴν γενικὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ἡμερολογίου, τοῦ ὁποίου κυριώτερα ἐλαττώματα ἐθεωρήθησαν ***ἡ ἀνισότης τῶν μηνῶν καὶ ἡ ἔλλειψις ἀντιστοιχίας τῶν αὐτῶν ἡμερομηνιῶν εἰς τὰς αὐτὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (ἔλλειψις αἰωνιότητος τοῦ ἡμερολογίου)*** ὑπεβλήθησαν πλεῖστα σχέδια, ἐξ ὧν ἄξια προσοχῆς καὶ μελέτης ἐθεωρήθησαν τὰ ἑξῆς τρία:

α΄) Τὸ σχέδιον, καθ' ὃ ἐξισοῦνται μόνον τὰ ***τρίμηνα***, ἑκάστου αὐτῶν περιέχοντος δύο μῆνας ἐκ 30 καὶ ἑνὸς ἐκ 31 ἡμερῶν. Ἓν ἐκ τούτων ἢ δύο [ἔτη δίσεκτα] θὰ περιέχωσι μίαν συμπληρωματικὴν ἡμέραν. Ἐν τῷ σχεδίῳ τούτῳ δὲν ὑπάρχει ἡ ἀνωτέρω ἀντιστοιχία.

β΄) Τὸ σχέδιον, καθ' ὃ ἕκαστον τρίμηνον ἔχει δύο μῆνας ἐκ 30 καὶ ἕνα ἐκ 31 ἡμερῶν μετὰ μιᾶς ἢ δύο, ὡς ἀνωτέρω, συμπληρωματικῶν ἡμερῶν· ἀλλὰ αἱ συμπληρωματικαὶ αὐταὶ ἡμέραι θὰ εἶναι ***λευκαὶ*** ἤτοι ***ἐκτὸς ἑβδομάδος***, ἄνευ δηλ. ὀνόματος οὐδεμιᾶς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος.

γ΄) Τὸ σχέδιον, καθ' ὃ τὸ ἔτος διαιρεῖται εἰς 13 μῆνας ἐξ 28 ἡμερῶν, ἤτοι 4 ἀκεραίων ἑβδομάδων ἕκαστον, μετὰ μιᾶς ἢ δύο συμπληρωματικῶν ἡμερῶν, ὡς ἀνωτέρω, λευκῶν, ἐκτὸς ἑβδομάδος.

Τὰ δύο τελευταῖα σχέδια, διὰ τῆς καθιερώσεως τῶν ἐκτὸς ἑβδομάδος ἡμερῶν, ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν ἀντιστοιχίας μεταξὺ ἡμερομηνιῶν καὶ ἡμερῶν ἑβδομάδος, τὸ μὲν δεύτερον κατὰ τρίμηνον, τὸ δὲ τρίτον κατὰ μῆνα. Τὸ τελευταῖον τοῦτο, ἐπιτυγχάνον ***πλήρη ἰσότητα*** ὅλων τῶν μηνῶν τοῦ ἔτους καὶ ***πλήρη ἀντιστοιχίαν*** ἡμερομηνιῶν καὶ ἡμερῶν ἑβδομάδος ***καθ' ὅλους τοὺς μῆνας*** αὐτοῦ, εἶναι ἀναμφιβόλως τὸ τελειότερον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, εἶναι ὅμως συγχρόνως καὶ τὸ ῥιζοσπαστικώτερον· εἰσάγει 13 μῆνας, ἀντὶ τῶν 12· δὲν διαιρεῖται διὰ τοῦ 2 καὶ τοῦ 4, ἤτοι δὲν παρέχει τὸ ἥμισυ καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἔτους εἰς ἀκέραιον ἀριθμὸν μηνῶν.

Ἀντιθέτως τὸ δεύτερον, παρέχει μὲν ἀντιστοιχίαν ἡμερομηνιῶν καὶ ἡμερῶν ἑβδομάδος μόνον κατὰ τριμηνίαν, ἀλλὰ δὲν ἀνατρέπει τὴν συνήθειαν τῶν 12 μηνῶν. Ἑπομένως, ἐνῷ εἰσάγει σχεδὸν ἰσότητα διαρκείας τῶν μη-

νῶν καὶ πλήρη ἰσότητα διαρκείας τῶν τριμήνων, εἶναι δὲ καὶ σχετικῶς ***αἰώνιον,*** περιέχον τὴν εἰρημένην ἀντιστοιχίαν κατὰ τρίμηνον, δὲν προσκρούει εἰς τὰς μέχρι τοῦδε συνηθείας καὶ ἔχει μείζονα πιθανότητα γενικῆς παραδοχῆς.

Ὑπὲρ τοῦ σχεδίου τούτου καὶ τῆς σταθεροποιήσεως τοῦ Πάσχα ἐξεφράσθη ἡ Ἐθνικὴ Ἑλληνικὴ Ἐπιτροπὴ ἐσχάτως ἐν Ἀθήναις καὶ αὐτὸ θὰ ὑποστηρίξῃ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν συνέλευσιν τοῦ Ὀκτωβρίου ἐν Γενεύῃ. Τὴν αὐτὴν γνώμην ὑπεστήριξα καὶ ἐγὼ παρὰ τῇ Ἐπιτροπῇ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ γνώμη τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, ὡς πρὸς τὴν σταθεροποίησιν τοῦ Πάσχα. εἶναι ὅτι αὕτη δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ. μὴ προσκρούουσα εἰς δογματικοὺς ἢ κανονικοὺς λόγους. Ὡς ἡμέρα τοῦ Πάσχα προτείνεται ἡ δευτέρα Κυριακὴ τοῦ Ἀπριλίου.

Ἡ καθιέρωσις μιᾶς ἢ δύο ἡμερῶν λευκῶν εὑρίσκει ἀντιρρήσεις ἐκ μέρους Ἐκκλησιαστικῶν τινων Ἀρχῶν, ἰδίως δὲ ἐκ μέρους τῶν Ἑβραίων.

Οἱ Ἀμερικανοὶ ὑποστηρίζουν θερμῶς τὸ τρίτον τῶν ἄνω σχεδίων. Τὸ ὑπόμνημα τοῦ Ἀμερικανοῦ κ. Β. Κότσουορθ ὑποδεικνύει καὶ λεπτομερείας τῆς ἐφαρμογῆς καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς πλεονεκτήματα τοῦ σχεδίου τούτου.

Ἡ ἐφαρμογὴ δι' ἀμφότερα τὰ τελευταῖα σχέδια προτείνεται νὰ ἀρχίσῃ τῷ 1933, ὅτε ἡ 1η τοῦ ἔτους εἶναι Κυριακή, διὰ νὰ μείνῃ πάντοτε Κυριακὴ ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ ἔτους. Οὕτω, κατὰ μὲν τὸ δεύτερον σχέδιον ἡ πρώτη ἡμέρα ἑκάστου τριμήνου θὰ εἶναι Κυριακή, ἡ τοῦ δευτέρου μηνὸς Τετάρτη, ἡ τοῦ τρίτου Παρασκευή, ἐνῷ κατὰ τὸ τρίτον σχέδιον ἡ πρώτη ἡμέρα ἑκάστου μηνὸς θὰ εἶναι Κυριακή.

Ἐπικαλούμενος τὰς εὐλογίας καὶ εὐχαριστῶν ἐπὶ ταῖς πολυτίμοις εὐχαῖς τῆς Ὑμετέρας Θ. Παναγιότητος, διατελῶ τέκνον Αὐτῆς εὐσεβὲς καὶ πειθήνιον

Δ. ΑΙΓΙΝΗΤΗΣ

ΑΡΧΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ Μ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ μεταρρύθμισις τοῦ Ἡμερολογίου εἶναι, ὅπως ὁ κόσμος, παλαιὰ ἱστορία, ἥτις ἐπανέρχεται ἐπὶ τοῦ τάπητος ὁσάκις οἱ σοφοὶ πολῖται τοῦ πλανήτου μας διαμαρτύρονται ἐσκεμμένως ἐναντίον τῆς ἀσυναρτησίας του. Ἡ ὥρα τῆς ἑνοποιήσεως τοῦ Ἡμερολογίου εἶναι τελείως ἐπιθυμητὴ παρ' ὅλων τῶν ἐπιστημόνων καὶ ὄχι τῶν ὀλιγωτέρων, οἵτινες τὴν ἐσκέφθησαν καὶ τὴν σκέπτονται ἀκόμη.

Ἡ ἱστορία δεικνύει ὅτι τὰ σπουδαιότερα προβλήματα ὅπου τὸ ἐνδιαφέρον καὶ αἱ ζωηραὶ ἐπιθυμίαι παρουσιάζονται βιαίως, εἶναι τὰ πλέον δύσκολα πρὸς λύσιν. Τοὐναντίον τὰ μικρᾶς σπουδαιότητος ζητήματα εἶναι τὰ μόνα τὰ ὁποῖα δύναταί τις νὰ θίξῃ μὲ ἐλπίδα ἐπιτυχίας καὶ λύσῃ ἐνίοτε.

ΠΛΗΘΥΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΩΝ

Ὑπάρχει μέγας ἀριθμὸς Ἡμερολογίων ἐν χρήσει, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ὡς βάσιν ἄλλα μὲν τὸν μῆνα, ἄλλα δὲ τὸ ἔτος. Ὅλαι αἱ περιπλοκαὶ καὶ ἀνωμαλίαι τῶν πολυπληθῶν Ἡμερολογίων προέρχονται ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν κοινοῦ μέτρου μεταξὺ τῆς ἡμέρας, τῶν σεληνιακῶν μηνῶν καὶ τοῦ ἔτους, ἐν ἄλλαις λέξεσι 1ον] ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν ἀκριβοῦς ἀριθμοῦ ἡμερῶν μεταξὺ δύο ἀλλεπαλλήλων ἐπανόδων τῆς αὐτῆς ἐποχῆς· 2ον] ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν ἀκριβοῦς ἀριθμοῦ ἡμερῶν τῆς αὐτῆς σεληνιακῆς φάσεως καὶ 3ον] ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν ἀκριβοῦς ἀριθμοῦ διαδοχικῶν ἐπανόδων τῆς αὐτῆς σεληνιακῆς φάσεως διαρκοῦντος τοῦ ἔτους. Ὁ διαρρέων χρόνος μεταξὺ δύο πανσελήνων καὶ δύο νέων σεληνῶν, ὅστις εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ μηνός, ἰσοῦται μὲ 29 ἡμέρας, 12 ὧραι, 44 πρῶτα λεπτά, 2 δεύτερα καὶ 8/10 καὶ δὲν ἐμπεριέχεται ἀκριβῶς εἰς τὸν ὁλικὸν ἀριθμὸν τοῦ ἔτους.

Εἰς τὰς Ἰνδίας ὑπάρχουσι συγκεχυμένως 15 Ἡμερολόγια μὲ διαφόρους ἡμερομηνίας. Εἰς τὴν Σιννιαπούρην ὑπάρχουσι 4. Ὑπάρχουσιν ἓξ εἰς τὰς κοσμοπολίτιδας πόλεις, οἷαι ἡ Σαγκάη, ἡ Καλκοῦττα, τὸ Κάϊρον, ἡ Σταμπούλ, ἡ Ὀδέσσα κτλ.

Τὸ Ἰουδαϊκὸν καὶ Μουσουλμανικὸν Ἡμερολόγιον ἔχουσιν ὡς βάσιν τὴν σεληνιακὴν περίοδον. Τὸ Μουσουλμανικὸν Ἡμερολόγιον δὲν ἐπασχολεῖται

μὲ τὰς ἐποχάς. Τὸ ἔτος ἀποτελεῖται ἀπὸ 12 μῆνας, ἐξ 29 ἢ 30 ἡμερῶν καὶ περιλαμβάνει ἄλλοτε 354, ἄλλοτε 355 ἡμέρας. Ἡ ἔναρξις τοῦ μουσουλμανικοῦ ἔτους ἀργοπορεῖ ἕκαστον ἔτος κατὰ 10 περίπου ἡμέρας.

Τὸ Ἰουδαϊκὸν Ἡμερολόγιον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μεταλλάσσεται οὕτως ὥστε νὰ ἰσοδυναμῇ ἐν μέρει μὲ τὸ ἰδικόν μας· πρὸς τοῦτο παρεμβάλλεται ἐνίοτε μεταξὺ τῶν συνήθων ἐτῶν, τῶν 12 σεληνιακῶν μηνῶν, ἓν ἔτος, περιλαμβάνον καὶ δέκατον τρίτον μῆνα.

Ὁ Μωϋσῆς ἐπενόησεν αἰώνιον Ἡμερολόγιον συνδυάσας τὰ ἔτη τῶν ἓξ μηνῶν τοῦ Ἰακώβ, τὰ χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν μέχρι τῆς Ἐξόδου μετὰ τῶν 12 ἴσων μηνῶν ἐκ 30 ἡμερῶν τοῦ Ἡμερολογίου τῶν Αἰγυπτίων. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Αἰγύπτιοι προσέθετον 5 ἡμέρας εἰς τὸ τέλος τῶν 12 αὐτῶν μηνῶν, ὁ Μωϋσῆς, διὰ νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἐκ 365 ἡμερῶν ἔτος, μετέφερε τρεῖς ἐκ τῶν ἡμερῶν τῶν Αἰγυπτίων εἰς τὸ τέλος τοῦ 6ου αὐτοῦ μηνός, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διατηρήσῃ παντοῦ 6 ἡμέρας ἐργασίας μεταξὺ τῶν Σαββάτων. Τέλος ὁ Μωϋσῆς ἤρχιζε τὸ ἔτος του κατὰ τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν, ἐνῷ οἱ Αἰγύπτιοι ἤρχιζον τὸ ἰδικόν των κατὰ τὴν φθινοπωρινὴν ἰσημερίαν.

Ἐπίσης ὁ Μωϋσῆς παρενέβαλε μίαν ἀχρονολόγητον ἡμέραν κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Πεντηκοστῆς. Αἱ ἑορταὶ αὗται ἐγένοντο τὴν ἑβδόμην Κυριακὴν μετὰ τὸ Πάσχα, ἤτοι τὴν 49ην ἡμέραν καὶ ἐξηκολούθουν μέχρι τῆς 50ῆς ἡμέρας, ἤτοι μέχρι τῆς δευτέρας τῆς Πεντηκοστῆς, ἡμέρας τῆς Ἐξόδου. Τὸ ὄνομα ὅθεν τῆς Πεντηκοστῆς προήρχετο ἐκ τῆς πεντηκοστῆς ταύτης ἡμέρας, τὴν ὁποίαν ὁ Μωϋσῆς ἐθεώρει ὡς ἰδιαιτέραν μετὰ τὴν Ἔξοδον, ὕστερον ἀπὸ 3400 ἔτη, ὡς ἓν ἔκτακτον Σάββατον. Ἦτο ἡμέρα ἀχρονολόγητος, ἥτις καθίστα ἀμετάβλητον τὴν ἡμερομηνίαν τῶν τελετῶν, τῶν Σαββάτων κτλ. τοῦ πρώτου βιβλικοῦ καὶ αἰωνίου Ἡμερολογίου. Ὁ Μωϋσῆς προσέτι συνεπλήρωνε τὸ Ἡμερολόγιον διὰ τῆς προσθήκης μιᾶς δισέκτου ἑβδομάδος κάθε 28 ἔτη.

Ὅλος ὁ Χριστιανισμὸς χρησιμοποιεῖ σήμερον δύο Ἡμερολόγια, ἔχοντα ὡς κυρίαν βάσιν τὸ ἔτος καὶ ὡς δευτερεύουσαν τὸν μῆνα, τὸ Ἰουλιανὸν καὶ τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον. Ἡ ἐξάλειψις τῆς ὑφισταμένης διαφορᾶς τῶν 13 ἡμερῶν ἐγένετο κατ᾽ ἀπόφασιν τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου, τὸ ἔτος 1923. Τελευταίως δὲ οἱ Ἕλληνες οἱ Σέρβοι, οἱ Ρουμάνοι καὶ οἱ Βούλγαροι παρεδέχθησαν τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον διὰ τὰς ἀκινήτους ἑορτάς, διατηροῦντες ἀκόμη τὸ Ἰουλιανὸν διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα.

ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΑΙ ΔΥΣΧΕΡΕΙΑΙ

Ἐκ τῆς πληθύος τῶν Ἡμερολογίων προκύπτουσι πλεῖσται δυσχέρειαι, αἵτινες προξενοῦσιν ἐνοχλήσεις εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῶν διαφόρων ἀσχο-

λιῶν, τὰς ὁποίας οὐδεὶς ἀγνοεῖ, ζήτημα ὑψίστης σπουδαιότητος, ὡς ἔχον μεγίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ πλείστων συμφερόντων.

Καὶ πρῶτον ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς ὁ ἐμπορικὸς κόσμος ὁ συναλλαττόμενος διὰ συναλλαγματικῶν περιέρχεται εἰς δύσκολον θέσιν. Ἡ συνήθεια τοῦ ἐκδίδειν ἑνός, δύο ἢ τριῶν μηνῶν συναλλαγματικὰς ἢ 30,60 ἢ 90 ἡμερῶν ὄψεως εἶναι κοινή, ἀλλὰ οὐδεὶς ἐκδότης εἶναι βέβαιος περὶ τῆς ἡμέρας τῆς λήξεως, ἐν ὅσῳ τὸ Ἡμερολόγιον εὑρίσκεται εἰς τὴν σημερινὴν λαβυρινθώδη κατάστασιν.

Αἱ διαιρέσεις τοῦ ἔτους εἰς μῆνας, τριμηνίας, ἑξαμηνίας εἶναι ἄνισοι, προξενοῦσαι ἀμηχανίας καὶ ἀμφιβολίας, ἀπωλείας χρόνου καὶ χρημάτων, ἀποπλανήσεις καὶ ἀδικίας εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἡμερομισθίων, τῶν τόκων, τῶν προσόδων, τῶν τρεχουμένων λογαριασμῶν.

Οἱ μῆνες ἔχουσιν 28, 29, 30 καὶ 31 ἡμέρας. Αἱ τριμηνίαι ἄλλοτε ἔχουσι 90, ἄλλοτε 91 ἢ 92 ἡμέρας, πρᾶγμα ὅπερ διαστρέφει τὰς στατιστικάς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν περιλαμβανομένων ἑβδομάδων, ἀφ᾽ ἑνὸς μὲν εἰς τὰς διαφόρους τριμηνίας, ἀφ᾽ ἑτέρου δὲ εἰς τὰς δύο ἑξαμηνίας εἶναι ἄνισος.

Εἰς τὰ πλεῖστα κράτη ἡ ἀνισότης τῶν μηνῶν ἠνάγκασε τὰ οἰκονομικὰ ἱδρύματα νὰ ὑπολογίζωσι διὰ τοὺς τρεχουμένους λογαριασμοὺς καὶ παρακαταθήκας τὸ ἔτος εἰς 12 μῆνας, ἕκαστον μῆνα εἰς 30 ἡμέρας δηλαδὴ τὸ ἔτος μόνον εἰς 360 ἡμέρας, ἐνῷ τοὐναντίον διὰ τὴν προεξόφλησιν τῶν συναλλαγματικῶν ὑπολογίζουσιν ἐπὶ ἀκριβοῦς ἀριθμοῦ 365 ἡμερῶν. Ἀπὸ τὸ ἓν ἔτος πρὸς τὸ ἄλλο, τὰ ποσοστὰ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς δὲν συμπίπτουσιν εἰς τὰς ἰδίας ἡμέρας. Τὰ περιοδικὰ γεγονότα, δημόσια ἢ ἰδιωτικά, αἱ ἐπέτειοι, αἱ λήξεις προθεσμίας, γραμματίων, αἱ πανηγύρεις, αἱ ἀγοραί, αἱ διάφοροι συνελεύσεις δὲν ἐπανέρχονται κατὰ τὰς ἰδίας ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. Αἱ 1, 15 καὶ 30 τοῦ μηνὸς δυνατὸν νὰ εἶναι Κυριακή. Τὸ τέλος τῶν μηνῶν, τῶν τριμηνιῶν, τῶν ἑξαμηνίων καὶ τοῦ ἔτους, δυνατὸν νὰ εἶναι Κυριακὴ ἢ μία ἑορτάσιμος νόμιμος ἡμέρα.

Ἕτερος λόγος καὶ σοβαρωτέρα δυσχέρεια εἶναι ἡ μεταλλαγὴ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Πάσχα καὶ τῶν κινητῶν ἑορτῶν. Θὰ ἀποδείξωμεν ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ μονιμοποιήσωμεν τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ Πάσχα, χωρὶς νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν τελείαν μεταρρύθμισιν τοῦ Ἡμερολογίου.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Πάσχα, ὡς ἐκ τοῦ ὀνόματος ἀποδεικνύεται, εἶναι ἑορτὴ τῆς θεᾶς τοῦ ἔαρος τῶν Βαβυλωνίων Ἰσθάρ (Içthar), ὅπερ ἦλθε μέχρις ἡμῶν παρὰ τευ-

τονικῶν πηγῶν καὶ ὅπερ εἶναι τὸ αὐτὸ ὅπως ἡ Ἀστάρτη (Astare) τῶν Ἑλλήνων (¹).

Ἡ ἑορτὴ τῆς θεᾶς τοῦ ἔαρος παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις, ὡρίζετο ὅσον τὸ δυνατὸν πλησιέστερον πρὸς τὴν ἐποχὴν τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας, ἐξακριβουμένης ὑπὸ τῶν ἀστρονόμων. Ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως συνέβη κατὰ τὸ Ἑβραϊκὸν ἡμερολόγιον τὴν 14ην ἡμέραν τοῦ μηνὸς Νισάμ, καὶ ὅπερ ἔπρεπε νὰ συμπίπτῃ ἐν Πανσελήνῳ.

Ὅτε ὁ Χριστιανισμὸς μετεδόθη εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, οἱ ἐξ Ἰουδαίων Χριστιανοὶ διετήρησαν τὴν Ἰουδαϊκὴν συνήθειαν ὡς ἑώρταζον τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου κατὰ τὸ Ἑβραϊκὸν Πάσχα, μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, τὴν Κυριακήν. Ἀφ' ἑτέρου, οἱ ἐξ Ἑλλήνων Χριστιανοὶ καθιέρωσαν τὴν πρώτην τῆς ἑβδομάδος ἡμέραν, οὕτω δὲ ὑπῆρξε μεγάλη διαφορὰ εἰς τὸν ἑορτασμὸν τοῦ Πάσχα κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας.

Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος εἰς τὴν Σύνοδον τῆς Νικαίας [325 μ. Χρ.], προσεπάθησε νὰ ἐξομαλύνῃ τὴν διαφορὰν ταύτην, κατόπιν δὲ μακρᾶς μελέτης, ἡ Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως τὸ Πάσχα ἑορτάζηται τὴν Κυριακὴν μετὰ τὴν πρώτην ἐαρινὴν πανσέληνον, ἢ μετ' αὐτήν. Ἀνετέθη δὲ εἰς τὸν ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας ἵνα συμβουλεύηται κατ' ἔτος τοὺς περιφήμους ἀστρονόμους οἱ ὁποῖοι θὰ ὑπεδείκνυον αὐτῷ κατ' ἔτος τὴν κατάλληλον ἡμέραν πρὸς ἑορτασμὸν τοῦ Πάσχα· παρ' αὐτοῦ θὰ ἐπληροφορεῖτο ὁλόκληρος ὁ Χριστιανικὸς κόσμος.

Ἀλλ' ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τῶν ὑπολογισμῶν πανσέληνος δὲν συμπίπτει πάντοτε μεταξὺ τῆς πραγματικῆς πανσελήνου, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ πρὸ πολλῶν ἑκατονταετηρίδων πρὸ Χριστοῦ ἀκμάσαντος Ἕλληνος φιλοσόφου Μέτωνος, ὅπερ ἐτροποποιήθη ὑπὸ ἑτέρου διασήμου φιλοσόφου Καλίππου, ἀκμάσαντος ὡσαύτως πρὸ Χριστοῦ. Οἱ Βαβυλώνιοι εἶχον ἐν χρήσει τὸν Δεκαεννεαετῆ κύκλον γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Σάρος, τὸν ὁποῖον ὁ Μέτων εἶχεν ἀποδείξει ἀνακριβῆ καὶ συνέστησε κύκλον περιλαμβάνοντα ἄνω τῶν 5,000 σεληνιακῶν μηνῶν. Τὸν κύκλον τοῦτον τοῦ Μέτωνος, τελειοποιηθέντα ὑπὸ τοῦ Καλίππου, μεταχειρίζονται εἰσέτι πρὸς διακανονισμὸν τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ Πάσχα.

Ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου ὑπὸ τοῦ Γρηγορίου ἐπέφερε ποιάν τινα περισσοτέραν πρὸς τὴν ἀκρίβειαν προσέγγισιν, ἀλλ' ἐπὶ αἰῶνας διά-

(¹) Ἀστάρτη ἦτο ἡ θεὰ τῶν Φοινίκων καὶ Σύρων, τῆς ὁποίας περίφημος ναὸς ὑπῆρχεν ἐν Ἱεραπόλει τῆς Συρίας. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἀπέδιδον τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὴν Ἀφροδίτην, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς τὴν Ἄρτεμιν.

φορα ἔθνη τῆς Εὐρώπης ἑώρταζον τὸ Πάσχα κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ὅπως καὶ νῦν συμβαίνει μεταξὺ Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης.

ΑΔΥΝΑΤΟΣ Η ΜΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Τὸ Πάσχα ἀφοῦ εἶναι ἡ μεθεπομένη τῆς Μ. Παρασκευῆς, δέον νὰ ᾖ ἡ ἡμέρα ἥτις ἐπακολουθεῖ τὴν πρώτην ἐαρινὴν πανσέληνον. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πανσέληνος αὕτη δύναται νὰ συμπέσῃ κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς συμπεριλαμβανομένας μεταξὺ τῆς 21 Μαρτίου (δυνατὸν νὰ εἶναι Σάββατον) καὶ τῆς 29 Ἀπριλίου (δυνατὸν νὰ εἶναι Δευτέρα), τὸ Πάσχα δύναται νὰ συμπέσῃ μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἡμερομηνιῶν, αἵτινες παρουσιάζουσι διαφορὰν 35 ἡμερῶν.

Ἡ μεταλλαγὴ καὶ ἡ μετακίνησις αὕτη τοῦ Πάσχα παρεχει σοβαρὰς δυσχερείας διὰ τὰς ἐργασίας, τὰ ταξείδια, τὴν περιήγησιν, τὴν διδασκαλίαν, τὴν γεωργίαν. Ὁπότε ἡ τεσσαρακοστὴ εἶναι πρώϊμος, ἡ περίοδος τῶν κοινωνικῶν ἑορτῶν (ἀπόκρεω) ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Χριστουγέννων εἶναι λίαν βραχεῖα, ἐνῷ ἐὰν ἡ τεσσαρακοστὴ εἶναι ὄψιμος ἐπέρχεται ἀνάλογος ἐπιβράδυνσις τῆς μεταξὺ Πάσχα καὶ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἐποχῆς, ὅπερ ἐπηρεάζει τὸν ἀριθμὸν τῶν γάμων, οἵτινες γίνονται πρὸ τῆς τεσσαρακοστῆς. Ἀπεδείχθη ὅτι εἰς μέρη τινὰ τὸ ἐμπόριον χάνει ἑκατομμύρια φράγκων, ὅτε ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα πίπτει κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον.

Αἱ δυσχέρειαι αὗται γίνονται σοβαρώτεραι ἐκ τοῦ ὅτι ἡ μετακίνησις τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα παρασύρει καὶ τὴν μετακίνησιν πολλῶν ἄλλων ἑορτῶν, πρώτιστα δὲ τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας, ἥτις εἶναι 48η ἡμέρα πρὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, τῆς Ἀναλήψεως, ἥτις ἑορτάζεται 39 ἡμέρας κατόπιν ταύτης, τῆς Πεντηκοστῆς, ἥτις εἶναι 10 ἡμέραι κατόπιν κτλ.· οὕτως ὥστε τὸ βραχυχρόνιον μεταξὺ Χριστουγέννων καὶ Πεντηκοστῆς διάστημα ὑπόκειται εἰς ἀνομοίας καὶ δυσαρέστους ἀναλογίας.

Δυνάμεθα πρὸς στιγμὴν νὰ παραδεχθῶμεν ὅπως τὸ Πάσχα ἑορτάζηται τὴν πρώτην ἢ τὴν δευτέραν Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου· ἀλλὰ τοῦτο δὲν θὰ εἶναι μία ἀληθὴς μονιμοποίησις, διότι αἱ ἡμερομηνίαι τῶν Κυριακῶν αὐτῶν δύνανται νὰ μεταβάλλωνται κατὰ 6 μόνον ἡμέρας ἀπὸ ἑνὸς ἔτους εἰς ἄλλο. Πρακτικῶς 6 ἡμέραι παραμερίσεως εἶναι ὀλιγώτερον σοβαραὶ ἢ 35· λογικῶς ὅμως εἶναι ἀπαράδεκτον, διότι καὶ ἡ ἡμερομηνία αὕτη θὰ παρουσιάζῃ πάντοτε τὴν σοβαρωτάτην θεωρητικὴν δυσχέρειαν, τοῦ μεταξὺ Χριστουγέννων καὶ Πάσχα διαστήματος μὴ δυναμένου νὰ εἶναι σταθεροῦ. Τότε μόνον δυνάμεθα νὰ μονιμοποιήσωμεν τὸ Πάσχα ἐὰν αἱ διάφοροι Κυριακαὶ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, ἑπομένως καὶ τῶν ἄλλων μηνῶν, συμπίπτουσιν ἕκαστον ἔτος κατὰ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν. Τοῦτο δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸ ἐν χρήσει ἡμερολόγιον· θὰ καταστῇ δὲ δυνατὸν μόνον δι' ἑνὸς νέου ἡμερολογίου ἀποτελουμένου ἀκριβῶς ἐκ 52 ἑβδομάδων, ἔστωσαν 364 ἡμέραι, πλέον μιᾶς ἀχρονολογήτου ἡμέρας ἢ δύο, ὅταν πρόκηται περὶ δισέκτων ἐτῶν.

(Ἀκολουθεῖ).

Σ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΥΓΕΙΑ ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ

Ἀπὸ τῆς 14ης παρόντος μηνὸς Αὐγούστου ἡ Α. Θ. Π. λόγῳ ὑπερκοπώσεως προσεβλήθη ὑπὸ σοβαρᾶς ἐξαντλήσεως καὶ ἀδιαθεσίας. Τὴν πρώτην ἡμέραν παρουσιάσθη πυρετὸς μέχρι 39 βαθμῶν, ὅστις εὐτυχῶς ὑπεχώρησε τὴν ἑπομένην. Οἱ θεράποντες ἰατροὶ κ. κ. Μ. Κουρεμένος καὶ Ν. Φερμάνογλους, οἵτινες τακτικῶς ἐπισκέπτονται τὸν σεπτὸν ἀσθενῆ διὰ τὴν ταχυτέραν ἀποκατάστασιν τῆς ὑγείας αὐτοῦ διεῖδον ἀπόλυτον ἀνάγκην ἡσυχίας καὶ συνέστησαν αὐστηρῶς νὰ μὴ εἰσάγωνται οἱ προσερχόμενοι παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι. Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῶν Χριστιανῶν διετρανώθη βαθύτατα. Αἱ ἀθρόαι εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐπισκέψεις ἐπιλέκτων προσώπων, τὰ τηλεφωνήματα καὶ ἡ μετὰ συγκινήσεως παρακολούθησις τῆς ἀσθενείας ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ κατέδειξαν πόσην ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν ἔχουσιν οἱ πάντες πρὸς τὴν σεβασμίαν Προσωπικότητα Φωτίου τοῦ Β΄. Μετὰ βαθυτάτης δὲ ἀνακουφίσεως χαιρετίζεται ἡ σημειουμένη βαθμιαία ἀνάρρωσις καὶ ἀποκατάστασις τῆς πολυτίμου ὑγείας Του. Καθ' ὅλον τὸν μῆνα Σεπτέμβριον, μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἰνδίκτου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης μεταβαίνουσα θὰ διαμείνῃ ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ Πατριαρχικῷ θερέτρῳ ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐν Χάλκῃ.

ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ

Ἐν τῇ Συνοδικῇ Συνεδρίᾳ τῆς 31ης λήξαντος μηνός, γενομένης, συνῳδὰ ταῖς κειμέναις διατάξεσι, τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἀποχωροῦσιν Αὐτῆς ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου συμπληρώσαντες τὴν ἐτησίαν συνοδικὴν περίοδον αὐτῶν, οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται Πριγκηπονήσων κ. Θωμᾶς, Σάρδεων κ. Γερμανός, Σηλυβρίας κ. Εὐγένιος, Ροδοπόλεως κ. Κύριλλος, Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιος καὶ Μύρων κ. Πολύκαρπος. Ἀντ' αὐτῶν καλοῦνται οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται Δέρκων κ. Ἀμβρόσιος, Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰάκωβος, Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνος καὶ Χριστουπόλεως κ. Μελέτιος. Πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τῶν Μελῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἀποδεκτῆς γενομένης καὶ αἰτήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰακώβου ὅπως ἐπὶ ἑξάμηνον ἐξαιρεθῇ τῶν συνοδικῶν καθηκόντων διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ, καλοῦνται διὰ μίαν νέαν ἐτησίαν περίοδον ἐκ τῶν ἀποχωρούντων οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται Πριγκηπονήσων κ. Θωμᾶς καὶ Σάρδεων κ. Γερμανός.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΣΙΑΣ

— Ἀπελύθη ἐσχάτως Ἐγκύκλιος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νιζεγορὸδ Σεργίου, ἀντικαταστάτου τοῦ Πατριαρχικοῦ Τοποτηρητοῦ Μόσχας, ἐπὶ προφυλακῇ τοῦ Ὀρθοδόξου Ρωσσικοῦ λαοῦ ἀπὸ τῶν προσηλυτιστικῶν ἐνεργειῶν τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀξιόχρεως αὕτη μέριμνα τῆς Α. Σεβασμιότητος περὶ διατηρήσεως τοῦ Ὀρθοδόξου Ρωσσικοῦ ποιμνίου τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐν τῇ πατροπαραδότῳ πίστει δικαιολογεῖ πλήρως ὅσα ἐγένοντο ἐσχάτως ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπὸ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

— Πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐν τῇ ὁσονούπω συνερχομένῃ ἐν Λονδίνῳ Μικτῇ Δογματικῇ Ἐπιτροπῇ Ὀρθοδόξου Ἀντιπροσωπείας ἐκλήθη καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ρωσσικὴ Ἐκκλησία εἰς συμμετοχὴν ἐν ταῖς σχετικαῖς συζητήσεσι δι' ἀντιπροσώπου ἐκ τῆς ἑνιαίας Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας προερχομένου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

— Συνελθούσης ἐσχάτως τῆς Ἀρχιερατικῆς Συνόδου τῆς Ὀρθοδόξου ἐν Πολωνίᾳ Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας καὶ διασκεψαμένης ἐπὶ τῆς τελευταίας ἐν Ἀντιοχείᾳ Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς, ἐξ ἀποφάσεως αὐτῆς ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐκκλησίας ταύτης Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας κ. Διονύσιος ἐπεκοινώνησε κανονικῶς μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ἀλεξάνδρου. Τοῦτο ἀνεκοινώσατο ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ.

— Ἡ Ἐκκλησία Ἀντιοχείας ἐπιθυμοῦσα ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἔκπαλαι κρατήσασαν, ἐν δὲ τοῖς τελευταίοις ἔτεσι διακοπεῖσαν, τάξιν τῆς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως παραλήψεως τοῦ ἁγίου Μύρου, δι' ἧς καὶ ἐξωτερικῶς ἐκφαίνεται ἡ ἑνότης τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ἐδήλωσε διὰ τοῦ Μακαριωτάτου Προκαθημένου αὐτῆς ὅτι ἐπεφυλάσσεται ἐν καιρῷ νὰ ἀπευθυνθῇ περὶ τούτου πρὸς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Περιοδεύων ἀνὰ τὰς διαφόρους Κοινότητας ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κ. Ἀθηναγόρας δὲν παύεται ἐνισχύων τὸ ἐν Ἀμερικῇ ὀρθόδοξον πλήρωμα εἰς τὴν πάτριον ἀρετὴν καὶ εὐσέβειαν διὰ κηρυγμάτων καὶ καταλλήλων διαλέξεων περὶ τῆς ἐν τῷ Ὀρθοδόξῳ κόσμῳ ἀποστολῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ νῦν εὐκλεῶς πατριαρχεύοντος, ἐν μέσῳ πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου, μετ' ἐνδιαφέροντος παρακολουθοῦντος αὐτόν. Εἰς ἔνδειξιν τιμῆς καὶ εὐλαβείας πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἡ Α. Σεβασμιότης μετωνόμασε τὸ παρεκκλήσιον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Φωτίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

— Τῷ ἕκτῳ Συνεδρίῳ τῆς Ὀργανώσεως Γκάπα, αἰτησαμένῳ τηλεγραφικῶς τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ, διεβιβάσθη κατάλληλον τηλεγράφημα.

ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΙΑ

Ἀποφάσει τῆς Π. Κ. Ε. Ἐπιτροπῆς καὶ ἐγκρίσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἡ Μ. Πρωτοσυγκελλία ἀπέλυσεν ἐγκύκλιον πρὸς ἅπαντα τὸν κλῆρον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν σχέσει πρὸς τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν τοῦ κλήρου.

— Τοῦ τέως ἱερατικῶς προϊσταμένου Ξηροκρήνης (Κουρούτσεσμε) Βλασίου πρεσβυτέρου λαβόντος κανονικὸν ἀπολυτήριον καὶ ἀναχωρήσαντος εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Ἴμβρου, ἱερατικῶς προϊστάμενος τῆς ἐν λόγῳ κοινότητος διωρίσθη ὁ τέως ἐφημέριος Μ. Ρεύματος πρεσβύτερος Αἰμιλιανὸς Φάκαρος.

— Ὁ ἱερατικῶς προϊστάμενος Ξυλοπόρτης-Βραχερνῶν πρεσβύτερος Λεωνίδας μετετέθη εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐφημερίου Μ. Ρεύματος, ἱερατικῶς δὲ προϊστάμενος τῆς κοινότητος Ξυλοπόρτης-Βλαχερνῶν διωρίσθη ὁ Ἀρχιμ. Κύριλλος.

— Διάκονος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων τῆς κοινότητος Φερίκιοϊ διωρίσθη ὁ ἱεροδιάκονος Χριστόδουλος.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΙ

Ἐν συνεχείᾳ τῆς ἀποφάσεως περὶ ἀμοιβαίων ὑποτροφιῶν μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, αἵτινες κρίνονται ἐξυπηρετικαὶ τῆς ἀλληλογνωριμίας καὶ τῆς στενωτέρας συνδέσεως, ἐνεκρίθη ἡ εἰς διάκονον χειροτονία τοῦ ἐκ τῶν ἐφετεινῶν ἀποφοίτων τῆς Ἰ. Θεολογικῆς Σχολῆς Δημητρίου Νικολαΐδου καὶ ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ εἰς Βουκουρέστιον, ὡς ὑποτρόφου τῆς Ἐκκλησίας πρὸς συνέχισιν τῶν μελετῶν αὐτοῦ ἐν Ρουμανίᾳ, ἐκμάθησιν τῆς Ρουμανικῆς γλώσσης καὶ γνωριμίαν τῶν κατὰ τὴν Ρουμανικὴν Ἐκκλησίαν.

Ἡ χειροτονία τοῦ ὡς ἄνω ὁρισθέντος ὑποτρόφου, μετονομασθέντος εἰς Μητροφάνην, ἐγένετο παρὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σάρδεων κ. Γερμανοῦ ἐν τῇ ἐν Χάλκῃ Ἱ. Μονῇ τῆς Ἁγίας Τριάδος τῇ 30 λήξαντος μηνός.

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΧΑΛΚΗΣ

Προτάσει τῆς Ἐφορείας καὶ ἀδείᾳ τῆς Ἐκκλησίας ἐνεκρίθη ὅπως διενεργουμένων τῶν σχετικῶν διατυπώσεων ἀναλάβῃ τὴν διδασκαλίαν μαθημάτων τινῶν ἐν τῷ Θεολογικῷ τῆς Σχολῆς Τμήματι ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μιλήτου κ. Αἰμιλιανός.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΙΜΒΡΟΥ ΚΑΙ ΤΕΝΕΔΟΥ

Ἐπανελθόντι εἰς τὴν Ἐπαρχίαν αὐτοῦ μετὰ δεκαπενθήμερον ἐνταῦθα διαμονήν, καὶ αἰτησαμένῳ παρεσχέθη τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰακώβῳ δίμηνος ἄδεια πρὸς μετάβασιν εἰς Ἀθήνας διὰ λόγους οἰκογενειακούς. καὶ εἰς Ἅγιον Ὄρος δι' ὑποθέσεις τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΩΟΥ

Αἰτήσει τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Καρδαμένης, διὰ τοῦ οἰκείου Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου διαβιβασθείσῃ, ἀνετέθη συνοδικῶς τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ρόδου κ. Ἀποστόλῳ ὅπως μεταβαίνων εἰς Κῶ ἐγκαινιάσῃ τὸν ἐν τῷ εἰρημένῳ χωρίῳ νεόδμητον ναόν.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Τῆς ἐν Σμύρνῃ Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Παροικίας ὀργανωθείσης εἰς ἐκκλησιαστικὴν Κοινότητα, ἱερατικῶς αὐτῆς προϊστάμενος διωρίσθη ὁ τέως ἐν Λυὼν ἱερατεύων Οἰκον. Γεώργιος Γροπέτης, ὅστις καὶ μεταβὰς ἤδη εἰς Σμύρνην ἐπελήφθη τῶν ἱερατικῶν αὐτοῦ καθηκόντων ὑπὸ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας.

ΚΑΝΟΝΙΟΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1932

Ἐγκριθὲν συνοδικῶς παρεπέμφθη πρὸς δημοσίευσιν Κανόνιον, ἡ Πασχάλιος Πίναξ, διὰ τὸ ἔτος 1932, καταρτισθὲν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἡλιουπόλεως κ. Γενναδίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΥΑΡΕΣΚΕΙΑ

Διὰ Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐξεφράσθη ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν κ. Ἰω. Γκιουλτζόγλουν διὰ τὴν ἄοκνον καὶ ἔνζηλον αὐτοῦ συναρωγὴν εἰς τὸ ἔργον τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξωραϊσμὸν τοῦ Νεκροταφείου Ἐγρῆ-καποῦ, ἐνεκρίθη δὲ καὶ ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ὡς μέλος τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς.

— Ὡσαύτως ἐξεφράσθη ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας τῷ ἀπὸ ἑξαετίας δοκίμως ἐν Μελβούρνῳ τῆς Αὐστραλίας ἱερατεύοντι Χριστοφόρῳ Δημοπούλῳ.

ΜΕΓΑΛΗ ΑΡΧΙΡΡΑΒΒΙΝΕΙΑ

Πλήρης ἡμερῶν ἀπεβίωσε καὶ ἐκηδεύθη τῇ 4ῃ λήξαντος μηνὸς ἐν μέσῳ πολλῶν ἐνδείξεων τιμῆς καὶ σεβασμοῦ ὁ σοφολογ. Ἀρχιρραββῖνος τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἰσραηλιτῶν κ. Χαΐμ Μπεζαράνο. Ὁ ἀποθανών, διορισθεὶς ἐνταῦθα τῷ 1920 εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παραιτηθέντος κ. Ναούμ, διεκρίνετο ἐπὶ μορφώσει καὶ διοικητικῇ ἱκανότητι, ἀπολαύων σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης παρὰ τῶν ὁμοθρήσκων αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ἐπικήδειον τελετήν, προαναγγελθεῖσαν τῇ Ἐκκλησίᾳ, παρέστη καὶ διεβίβασε τὰ συλλυπητήρια τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μιλήτου κ. Αἰμιλιανός.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Ἀποβιώσας ἐν τοῖς Νοσοκομείοις Βαλουκλῆ ἐκηδεύθη τῇ 16ῃ Αὐγούστου ὁ ἐκ

τῶν πατριαρχικῶν κλητήρων καὶ γραμματοκομιστὴς τῆς Αὐλῆς Ἀντώνιος Νικολαΐδης. Τῆς κηδείας γενομένης πατριαρχικῇ δαπάνῃ ἐν Βαφεοχωρίῳ, τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ, προέστη κατ' ἐντολὴν ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἐλαίας κ. Ἀγαθάγγελος.

ΟΝΟΜΑΤΗΡΙΑ

— Ἡ Α. Θ. Παναγιότης τηλεγραφικῶς συνεχάρη τὸν ἑορτάσαντα τὴν ὀνοματικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἀντιοχείας κ. Ἀλέξανδρον.

— Ὡσαύτως συνεχάρη διὰ γραμμάτων τοὺς ἑορτάσαντας Μητροπολίτας Κασσανδρείας κ. Εἰρηναῖον, Σάμου κ. Εἰρηναῖον, Κρήτης κ. Τίτον καὶ Ζιχνῶν κ. Ἀλέξανδρον.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα ἐπεσκέφθησαν :

— Ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Σ. Πολυχρονιάδης.

— Ὁ ἐνταῦθα Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Τρύφων Τριανταφυλλᾶκος μετὰ τῆς κυρίας Τριανταφυλλάκου.

— Ὁ ἱερεὺς τῆς ἐνταῦθα Ἀγγλικανικῆς Παροικίας Αἰδεσιμώτατος G. Pollard.

— Ὁ πενθερὸς τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ πρεσβευτοῦ τῆς Γιουγκοσλαβίας κ. Λ. Νέσιτς, ἀνώτερος Σέρβος ὑπάλληλος.

— Ὁ Καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου κ. Κ. Ἄμαντος.

— Ὁ Δήμαρχος Μιτυλήνης κ. Ν. Πετρόπουλος μετὰ τοῦ Ἐπιλιμενάρχου Μιτυλήνης καὶ ὁμίλου Λεσβίων ἐκδρομέων,

— Ὁ κ. Σιφναῖος.

— Ὁ Λιμενάρχης Λάρνακος Κύπρου κ. Γεώργιος Μίτσιγγας.

— Ὅμιλος φιλανθρώπων Ἀμερικανίδων μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν ἐνταῦθα φιλάνθρωπον Ἀμερικανίδα Miss Mills.

ΙΕΡΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΧΑΛΚΗΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Κατὰ τὸ ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου νέον σχολικὸν ἔτος θὰ προσληφθῶσιν εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Ἱερὰν Θεολογικὴν Σχολὴν δώδεκα ἐν ὅλῳ μαθηταί. Ἐξ αὐτῶν ὀκτὼ θὰ ἀπαρτίσωσι τὴν Α΄ γυμνασίου, προερχόμενοι τρεῖς μὲν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ πέντε ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀπόφοιτοι δὲ Β΄ γυμνασιακῆς τάξεως ἑξαταξίου καὶ ἔχοντες διαγωγὴν καὶ βαθμὸν γενικὸν τοὐλάχιστον λίαν καλῶς (8).

Οἱ λοιποὶ δὲ ἐκ τῶν δώδεκα τέσσαρες, προερχόμενοι μόνον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, θὰ καταταχθῶσιν εἰς τὰς λοιπὰς γυμνασιακὰς τάξεις, προσάγοντες κατάλληλον τῆς σχολῆς αὐτῶν ἐνδεικτικὸν μετὰ διαγωγῆς ἀρίστης.

Αἱ αἰτήσεις τῶν ἐνδιαφερομένων θὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, μετὰ τὴν συγκέντρωσιν δὲ αὐτῶν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἐφορείας θὰ γένηται νεωτέρα δήλωσις περὶ τοῦ χρόνου τῆς παραπομπῆς αὐτῶν εἰς τὸν Καθηγητικὸν Σύλλογον τῆς Σχολῆς διὰ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις.

Ἐκ τοῦ Γραφείου.